

Katoliški GILAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XXI. - Štev. 27 (1057)

Gorica - četrtek, 3. julija 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Novomašnik Simon-Peter Hudi nemiri v Argentini

Ce bi pregledali zgodovino katoliške Cerkve, bi se prepričali, da je Petrova ladja že večkrat plula po razburkanem morju podobnih dogodkov kakor jih doživlja danes. Pravzaprav se to v Cerkvi dogaja že od prvega začetka. Iz zbora apostolov je izpadel Juda Iskariot; to pa Kristusa ni motilo. Ustanovil je svojo Cerkev in jo izročil vodstvu slabotnih ljudi. In Cerkev nadaljuje svoje poslanstvo kljub temu, da od časa do časa kdo odpade.

Bili so pa v Cerkvi v vseh časih tudi svetniki in so še danes. Bili so pa tudi Simon; in ti so tudi danes; teh je Kristus zelo vesel, če tako kakor Simon, Jonov sin, priznajo svojo krivdo in jo obžalujejo.

Pred daritvijo svete maše se duhovnik globoko sklonjen trka na prsi in ponavlja: Moja krivda... moja velika krivda..., in mi, posebno sedaj v pokoncilski dobi, ponavljamo isto. Vsak zase se lastne krivde dobro zaveda, v enem pa smo si skoro vsi edini: duhovniku zamerimo vsako najmanjšo slabost; na njegovi črni obleki vidimo vsako smet, in žal jo radi še povečamo.

Od duhovnika preveč zahtevamo. Hočemo, da bi bil brezmadežen, svet. Pozabljamo, da je človek kakor mi, pozabljamo ali sploh ne pomislimo, da mašniško posvečenje ne ustvarja svetnika, pač pa duhovnika le usposobi za delavca zakramentov, kakor je v svojem članku pojasnil pisatelj Karel Mauser. Takrat, ko duhovnik mašuje, spoveduje in deli druge zakramente, je res drugi Kristus, saj vse vrši v Kristusovem imenu, v vsem ostalem delovanju pa je samo človek, ki se mora boriti proti svojim slabostim kakor mi in katerega hudobni duh napada gotovo še bolj kot druge vernike.

VSE JE ODVISNO OD PRAVEGA POJMOVANJA DUHOVNIŠTVA

V pogovoru o veri in duhovnikih radi ponavljamo v nekem pomenu resnični izrek: »Po duhovnikih vera gor — po duhovnikih vera dol.« Duhovnik je središče, je duša vsega verskega življenja v župniji, vendar nas pred takim izgovarjanjem svari sv. Janez Krizostom, ko pravi: »Ali je duhovnikova slabost opravičilo za verujočega? Je res slab? Povejte mi, kaj se to pravi? Ali je slab, ker vam ni podelil največ milosti? Nikakor! To se ravna po naši veri. Pravičen mož vam ne bo nič koristil, če nimate vere; zloben vam ne bo nič škodoval, če verujete. Ali izvirna naše zveličanje iz duhovnikovega življenja in njegove kreposti? Darovi, ki nam jih Bog naklanja, niso taki, da bi se merili po kreposti njegovih duhovnikov. Odločilna je božja milost. Duhovnik odpira samo usta in je samo orodje Boga, ki deluje. Povedal vam bom nekaj, kar se dozeva neverjetno, ne smete pa se čuditi in plašiti. Daritev (sv. maša) je docela ista, pa naj jo opravi kdorkoli (karkršer koli duhovnik), sv. Pavel ali sv. Peter. Ista daritev, ki jo je Kristus izročil učencem in jo danes opravljajo duhovniki. Besede, ki jih je tedaj izrekel Bog, danes izgovarja duhovnik; tudi dar je isti. Vse je odvisno od vere. Telo Jezusa Kristusa je bilo tam in je isto tu. Kdor si umišlja, da ima kaj manj kakor nekdanji oni (Jezusovi učenci), ne ve, da je Kristus še vedno navzoč in da vse sam izvršuje« (Leto svetnikov str. 289).

Od duhovnika zahtevamo močno vero. Duhovnik močno vero ima, sicer ne bi postal to, kar je. Toda tudi močna vera ga ne obvaruje pred padci. Ali ni imel Simon-Peter močne vere? On edini je izjavil: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imas in mi smo spoznali, da si ti Kristus, Sin božji.« In Jezus mu je odvrnil: »Blagor ti, Simon, zakaj meso in kri ti tega nista razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih.«

In ob drugi priliki: »Gospod, vso noč smo lovili, pa nismo nič ujeli. Toda na tvojo besedo bom vrget mrežo.« Spet močna vera Simona-Petra. Ko je videl čudež

— »množino rib, da se je mreža trgala — se ni oklenil Kristusa, češ: takega človeka se je dobro držati — pač pa je padel pred njim na kolena in ga prosil: »Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek.« In temu »grešnemu človeku« je Kristus takrat odgovoril: »Odslej boš ljudi lovil.« S temi besedami ga je izbral za apostola.

DUHOVNIK OSTANE ČLOVEK KLJUB POSVEČENJU

Pri zadnji večerji so apostoli prejeli mašniško posvečenje. Tudi Simon, Jonov sin, je tedaj postal duhovnik. V svoji gorečnosti je tisti večer zatrjeval: »Če se bodo vsi pohujšali nad teboj, se jaz nikdar ne bom!« Jezus pa mu je odvrnil: »Resnično povem ti: Preden bo petelin zapel, me boš trikrat zatajil.« Simon pa je spet zatrjeval: »Tudi če bi bilo treba umreti s teboj, te ne bom zatajil.«

Pa je nastopila človeška slabost in novomašnik Simon je padel. Ko je petelin zapel, se je svojega padca zavedel »in šel je ven in se bridko zjokal.«

S tem je dovolj jasno povedano, da je duhovnik človek. Simon, dasi goreč, z močno vero, je bil človek. In kar se je zgodilo njemu, ki je hodil za Kristusom, se lahko zgodi vsakemu duhovniku. Bog pa, ki nam odpušča sedemdesetkrat sedemkrat, je pripravljen tudi duhovniku Simonu odpustiti sedemdesetkrat sedemkrat.

Ali naj potem mi duhovnika obsojamo? Naj kažemo nanj in kličemo: Glejte, duhovnik je, pa je grešil! Ne, nikakor. Nikdar ne smemo pozabiti, da je duhovnik človek, katerega je Kristus povabil: »Pridi! Zetev je velika, delavec pa malo...« In še to je Kristus dejal: »Če hočeš biti moj učencem, vzemi svoj križ na rame in hodi za menoj.«

In duhovnikov križ je težak, težji ko naš. Kristus je na svoji poti na Kalvarijo trikrat padel pod križem. Nahujskana množica se je krohotala njegovo oslabele. Ali naj bomo mi podobni tej množici, ko vidimo, da duhovnik omaguje in in pada pod teko svojega križa? Ne! Bodimo rajši kakor Simon iz Cirene. Pomagajmo duhovniku nositi križ s tem, da molimo predvsem za duhovnike, ki so nam blizu, pa tudi za vse duhovnike svete Cerkve, saj smo, kakor pravi sveti Pavel: »udje enega telesa Cerkve, katere glava je Kristus.«

Ce bomo torej: ti, on, ona, jaz duhovniku pomagali nositi križ, kakor ga je pomagal nositi Jezusu Simon iz Cirene, bomo storili to, kar Bog od nas po vsej pravici pričakuje.

Ck.

Izredni kongres Krščanske demokracije

V Rimu se je v torek, 1. julija zaključil izredni kongres italijanske demokrščanske stranke. Na volitvah je dobila največ glasov skupina »Impegno democratico«, tudi dorotejci imenovana, ki jo sestavljajo sedanji predsednik vlade Rumor, sedanji tajnik stranke Piccoli, zakladni minister Colombo in bivši minister Andreotti. Ta struja je prejela 616.800 glasov, t. j. 38,2% in bo imela v prihodnjem narodnem odboru stranke 46 zastopnikov.

Fanfanijeva skupina (Nuove cronache) si je zagotovila v novem odboru 18 mest, Taviani jeva pa 12. Ti dve skupini mislita v vodstvu stranke podpirati dorotejce, tako da bo večina razpolagala s 76 sedeži, t. j. s 63% vsega članstva.

Bivši ministrski predsednik Moro, ki se je odločil znotraj stranke za opozicijo, je prejel 16 sedežev. Povezati se misli z levičarskimi strujami stranke, ki so dobile 22 sedežev. Brez dvoma je Moro dosegel z ozirom na prejšnje volitve v stranki osebni uspeh, saj je dvignil višino svojih odstotkov od deset na 12,7.

Medtem ko je italijanska Krščanska demokracija ponovno pokazala, da je resna

Pred tremi leti, 28. junija 1966, je general Juan Carlos Onganía iztrgal oblast zakonitemu argentinskemu predsedniku Illii in sam prevzel njegovo mesto. General je namreč ocenil, da civilisti niso več zmožni voditi Argentine in da je zato prišel čas, da prevzamejo vodstvo države vojniki. Onganía se je postavil na stališče — in javnost mu je na splošno dala prav —, da so deželi predvsem potrebni red, disciplina in avtoriteta. Sele potem, ko bi bile obnovljene te vrednote, naj bi spet stekel pogovor o obnovitvi parlamentarne demokracije. Toda energični general je takoj od začetka opozoril Argentine, da bo ta doba brez parlamenta dolga, morda deset do petnajst let. Deset ali petnajst let

stroge gospodarske in politične discipline, brez političnih strank, brez politično obarvanih sindikatov.

Zdelo se je, da se je Onganíaeva vlada v zadnjih treh letih krepko uveljavila. Ukrotila je samovoljne sindikate, strla študentovski upor na univerzah in dosegla zavidanja vredne uspehe pri uravnovešenju in utrditvi argentinskega gospodarstva. Razumljivo je, da je bilo pri tem treba nekoliko zategniti tudi pas. Morda je bila vlada, zlasti njen gospodarski minister A. Krieger Vasena, pri tem preveč nepopustljiva. Zamrznjene plače so se letos spomladi znašle že 40 odstotkov pod realnimi življenjskimi stroški. Vse to je ustvarilo ozračje, v katerem je prekipelo.

TEDEN OBOROŽENEGA UPORA

Kot navadno, se je začelo zelo banalno. V mestu Corrientesu je sredi maja prevzel študentovsko kantino na univerzi neki zasebnik. Ceno obrokom je povečal za 32 centavov, kar je pomenilo stoprocentno povišanje z ozirom na prejšnjo ceno. Visokošolci so nato odšli na ulico protestirat, posredovala je policija, padli so strelji in posledica je bila nekaj mrtvih in ranjenih. V naslednjih dneh so se razbesneli po vsej Argentini najprej študentovski in nato delavski nemiri, kakršnih v državi že ni bilo deset let.

Najhuje je bilo v mestu Córdoba, ki leži 800 km severozahodno od Buenos Airesa. 27. maja so se študentovske skupine, v katerih so prevladovali levičarski elementi, polastile mestnih ulic, zasedle mestno četrt »Clínicas« in se predale pustošenju imovine. Prišlo je do požigov sredi mesta, nad sto trgovin je bilo razbitih, oropani dve orožarni, povsod postavljene barikade. Policija je bila spričo velikega števila demonstrantov brez moči. Red je naredila šele vojska, ki je s padalskimi četami zasedla mesto.

Vsem demokratičnim Argentincem je postalo jasno, da je šlo za prvi resen in zato krvavi poskus revolucije kastristične zvrsti komunizma, ki naj bi z nasiljem zrušila in uničila obstoječe družbene osnove, temelječe na zahodni krščanski civilizaciji.

NOV VAL NASILJA

Toda kdor je mislil, da se je s posegom vojske napeto ozračje umirilo, se je zmotil. V Argentini vre naprej in to je najbolj dokazal zadnji prihod Nixonovega odposlanca Rockefellerja v Buenos Aires, ki se je izvršil 29. junija. Že nekaj dni poprej so neznanzi podtaknili ogenj v kar devetnajstih veleblagovnicah v argentinski prestolnici, ki so last Rockefellerjevega trgovskega koncerna. Del sindikatov je proglasil protestno stavko zoper Rockefellerjev obisk. Augusto Vandor, generalni sekretar mogočnega sindikata kovinarjev, se stavke ni hotel udeležiti. Svoj odpor je plačal z glavo. Neznanci atentatorji so ga s strelji iz brzostrelke ubili na sedežu njegovega sindikata.

Istočasno je izbruhnil ogromen požar v pristanišču Ingeniero White pri Bahii Blanci, kjer je bilo spravljenih osem milijonov ton tekočega goriva. V Buenos Airesu je tempirana bomba uničila eno izmed avtobusnih postaj, v Córdoba pa je eksplodirala bomba v soplehju katoliške univerze. V Tucumanu so študentje po mestnih ulicah zgradili barikade in zažgali lutko, ki je predstavljala Rockefellerja.

Ta je Argentino že zapustil in odpotoval na Haiti. Obiskati bi moral tudi Čile in Venezuelo, a oba predsednika iz demokrščanskih vrst, Frei in Caldera, sta mu dala vedeti, da bi bil njegov obisk v danih okoliščinah neučinkovit.

General Onganía s svojo vojaško ekipo pa bo moral v prihodnjih tednih razmisliti, kako deželo zopet pomiriti in preprečiti delovanje prevratnih elementov. Pričakovati je rahlo ublažitev gospodarske discipline, na drugi strani pa ukrepe za trdnejši red, avtoriteto oblasti in zatiranje podtalne revolucionarne dejavnosti.

Vladimir Kos SJ

Japonska in Kristus

Pri vseh letnicah, dobah in časovnih opisih sodobne Japonske ne smemo pozabiti ene letnice: 15. avgust 1549. Ta dan je katoliški misijonar, poznejši svetnik Frančišek de Xavier, pristal v enem izmed ribiških pristanišč v ozemlju Kagoshima, na jugu jugozapadnega japonskega otočja Kyushu. (Po naše izgovarjamo ti moderno japonsko pisani imeni Kagoshima s poudarkom na »o«, in Kjušu, s poudarkom na prvem »u«, pri čemer sta pa oba »u« dolga zloga). Ta dan je Frančišek povezal katoliški svet z Japonsko in njeno usodo. Frančiškovo navdušenje za Japonce in njegovi upi za njih katoliško sijajno bodočnost so postali dediščina katoliškega sveta, čigar slovensko čuteči in slovensko govoreči del pomeni zaradi svoje dinamike precejšen kapital. Po številu nas je Slovencev malo, a po idejah in načrtih in po volji uresničenja smo postali močni del katoliškega sveta.

Japonska je strateško važna, a ranljiva država, in njena usoda bo sospremenila usodo Zapada, in tudi naš slovenski svet ker — danes bolj kot kdaj prej — ni držav in ne dežel, ki bi bile druga od druge absolutno neodvisne, dasi se posledice zgodovinskih dogodkov občutijo včasih precej pozno in zajamejo življenje posameznikov poznejših rodov v dobrem in slabem pomenu. Pa četudi nam bi ne bilo mar za usodo našega sveta po naši smrti, kot Kristusovi ljudje nam mora biti mar za sto milijonov Japoncev. Japonska bo morala najti svojo pot v svetu narodov. Japonska lahko najde pot h Kristusu in

po svoji žilavosti in podjetnosti prinese novico o Kristusuvi zmagi tudi v druge predele Azije. Morda tudi v predele Afrike, ako moremo sklepati kaj o afriško-azijski solidarnosti, v kolikor se je izkristalizirala na afro-azijski konferenci v indonezijskem Bantungu aprila 1955, kamor niso povabili nobenega belca, Sovjete vstevši. Pri vsem tem moramo tudi pomisliti, da ni vsaka oblika človeškega življenja enako ugodna za uresničenje Kristusovih idealov na tem svetu. Leta 1638 je krščanstvo na Japonskem nehalo skoraj popolnoma, in dasi mu je ustava iz leta 1889 priznala svobodo, se je le s težavo spet uveljavljalo, posebno zaradi državne zaščite starojaponske vere Shinto (izgovori Sinto, s poudarkom na »i« in z dolgim zadnjim zlogom), kakor tudi ljudske povezanosti z budizmom in konfucianizmom, napram katerima še danes tu in tam smatrajo krščanstvo za pravega Japonca nevrudno in obstoju Japonske nevarno mišljenje.

Nova ustava od 3. maja 1947 je razdrila povezanost med japonsko državo in tradicionalno vero Shinto in njenimi ustanovami. Krščanstvo je postalo resnično enakopravno, a krščanski misijoni se zaradi tega do danes niso posebno učinkovito razvili. Vseh kristjanov je zdaj na Japonskem približno 700.000; odlikujejo se z dobro organiziranimi šolami, bolnicami in socialno pomočjo; a po mnenju izvedencev ne smemo pričakovati posebnega številčnega porastka krščanstva na Japonskem.

Prva stopnja misijonskega sodelovanja pri usodi Japonske je molitev. Ne da bi posebej prosili za čudež hitrega pokristjanjenja Japonske — čudeži so redki, a se še zmeraj dogajajo — bi bil namen take ponižne, realistično usmerjene prošnje, zagotoviti Japonski tako bodočnost, da bi ji bilo prizanešeno s totalitarizmom, diktaturo in tiranijo. Taka prošnja se opira na zaupanje v Kristusovo besedo in Kristusovo Srce. V priliki o sebičnem sodniku nam pravi, da bo Bog uslišal resno in vztrajno prošnjo, pa četudi le zato, ker »mu gre na živce« (človeško izraženo). Ko oriše razdejanje neodvisnega Izraela, priporoči svojim, da z molitvijo dosežejo določene zgodovinske okoliščine tega sicer — zaradi človeških volj — nujnega dogodka. Vedno znova se je razveselil ljudi, ki so iz zaupanja Vanj prosili tudi nemogoče stvari, in jih je skušal kakorkoli zadovoljiti, npr. mater Zebedejevih sinov, Petra na gori spremenjenja in ob Genezareškem jezeru po vstajenju; skesanega gangsterja na križu. Izrecno pravi — v tisti 40-dnevni dobi med vstajenjem in vnebohodom —, da so usode narodov položene »v božjo dlan«. A Bog je podaril svet človeku, da ga soustvarja, v vso širino in globino, katere je zmožen.

Papež opredelil vlogo nuncijev

Na zadnjem koncilu so mnogi škofje izrekli precej ostre kritike na račun papeževih predstavnikov po raznih državah. Dne 21. junija je sv. oče s posebnim apostolskim pismom določil položaj in naloge svojih predstavnikov, zlasti nuncijev, ki pa se zdi, da bistveno ne spreminjajo sedanjega stanja.

Ustanovitev Duhovniškega sveta goriške nadškofije

V petek 27. junija so se zbrali v dvorani p. jezuitov v Gorici škofijski in redovni duhovniki goriške nadškofije, da pretrasejo in izglasujejo pravila Duhovniškega sveta ter vanj izvolijo svoje predstavnike.

Zbora se je udeležilo 186 duhovnikov. Predsedoval je nadškof msgr. Peter Colic, razpravo pa je vodil oglejski dekan msgr. Enij Tunj. Pretres osnutka se je zavlekel do večera, nakar so zborovalci odšli v škofijsko semenišče in izvolili 24 članov Duhovniškega sveta. Te je nadškof slovesno proglasil med kratko pobožnostjo v semeniški kapeli. Med izvoljenimi so tudi štirje slovenski zastopniki: Ivan Kretič, Oskar Simčić, Marijan Komjanc in Rudolf Klinec.

Vatikanski cerkveni zbor odreja, naj se v vodstvu posameznih škofij osnujejo sodobnim razmeram ustrezajoči organizmi. K odgovornemu sodelovanju s svojim škofom naj se pritegne celotni duhovniški zbor, to je vsi škofijski in redovni duhovniki, ki delujejo v mejah škofije. Duhovniški zbor naj si izvoli predstavništvo, imenovano »Duhovniški svet«, ki naj s svojimi nasveti pomaga škofu pri vodstvu škofije. Duhovniški svet, tako je izjavil nadškof v uvodni besedi, je posvetovalni organ, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki vsega duhovniškega zbora v škofiji. Svet se sestaja pod predsedstvom samega nadškofa, da mu predlaga potrebe, nasvete in predloge vse škofijske duhovščine; nato skupno pretrase zadeve in iščejo primernih rešitev. Prav v tem odkritem, treznem in temeljitem preceševanju škofijskih zadev, tudi tistih, ki se tičejo duhovnikov, je bistvo onega »odgovornega sodelovanja«, ki ga nudi duhovščina svojemu škofu pri vodstvu nadškofije.

Cerkveni zbor zahteva tudi, naj se k skupnemu delu pritegnejo še laiki, to je vsi verniki. Ustanovijo naj se posebni pastoralni sveti v škofijskem in župnijskem okviru. V bližnji bodočnosti bodo ustanovljeni tudi ti pastoralni sveti.

Duhovniški zbor 27. junija se je predvsem lotil izglasovanja pravil. Pravila Duhovniškega sveta so izredne važnosti. Saj ne določajo samo, kako naj bo svet sestavljen, kakšne so njegove naloge in način poslovanja, pač pa segajo, v neki meri, v samo škofijsko upravno zgradbo.

Zlasti važna sta bila dva člena: 4. člen, ki govori o duhovniških področjih, in 6. člen, ki določa, kako naj se izvedejo volitve v Duhovniški svet.

Pretres 4. člena je bil zelo živahen. Končno je bilo sprejeto tisto, naj se goriška škofija razdeli na šest duhovniških področij, ki naj obsegajo: 1. duhovščino gorškega mestnega dekanata, 2. duhovščino združenih dekanatov Krmina in Gradiške, 3. duhovščino tržaškega dekanata in italijanske duhovnike devinskega dekanata, 4. duhovščino združenih dekanatov Ogleja, Gradeža, Cervignana, Flumicella in Visca, 5. duhovščino slovenske škofijske skupnosti ter 6. redovno duhovščino v škofiji.

V prvih štirih primerih je duhovščina razdeljena po ozemelski pripadnosti, v poslednjih dveh pa posebni pripadnosti slovenskemu, odnosno redovniškemu občestvu.

Zahteva, naj bi se duhovščina delila po sociološko-verskih merilih, ni uspela, ker niso krajevne razmere za to dovolj zrele. Zelo razveseljevalo je bilo, da so italijanski sobratje enoglasno priznali slovenskemu delu božjega ljudstva svojstven avtonomni značaj in vrojeno pravico do lastnega predstavništva. Ob nedotaknjeni celovitosti škofije, enotnosti vodstva in oblasti krajevnega škofa bodo slovenski verniki in župnijske skupnosti polnopravni člani škofije in vesoljne Cerkve.

Zelo važno je bilo izglasovanje 6. člena pravil. Ta člen določa, naj ima vsako duhovniško okrožje po štiri predstavnike v svetu. Toda kako naj se ti predstavniki volijo? Ali naj jih volijo vsi škofijski duhovniki ali le področni duhovniki? Zagovorniki predloga, naj vsi duhovniki volijo vseh 24 svetovalcev, po štiri za vsako področje, so se sklicevali na demokratičnost takšnih volitev, češ da samo v tem primeru bodo izvoljeni predstavniki celotnega zbora duhovnikov; zagovorniki predloga, naj edinole duhovščina posameznih področij voli svoje predstavnike, so naglašali, da področni duhovniki najboljše poznajo zahteve in potrebe lastnih področij. Redovniki in slovenski duhovniki so se odločno izjavili za ta poslednji predlog. Psihološko so nanje vplivale tudi žalostne izkušnje, kako se prav na osnovi demokratičnega glasovanja preglašujejo

manjšine v občinskih, pokrajinskih in deželnih svetih. Je pa to pomenilo neko zaprtje in celo nezaupnico. Ker pa se je tudi večji del italijanskih sobratov izrekel za isti predlog, je obveljalo, naj področni duhovniki volijo svoje predstavnike.

Izglasovanje pravil in izvolitev prvega Duhovniškega sveta pomeni bistveni demokratični premik k učinkovitemu odgovornemu sodelovanju vsega duhovniškega zbora pri reševanju škofijskih zadev. Duhovnikom se bodo v kratkem pridružili še laiki (verniki) s pastoralnimi sveti, tako da bo vse božje ljudstvo goriške nadškofije sodelovalo pri utrditvi Kristusovega kraljestva med nami.

MSGR. RUDOLF KLINEC

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Dejavnost društva »Slomšek v zadnjih šestih mesecih

Delo društvenega odbora je šlo v dveh smereh: utrditi notranjo organizacijo društva in poživiti društvene prireditve. Novi odbor, v katerega so bili v preteklem poslovnem letu izvoljeni za predsednika Roman Rus, za podpredsednika Stanko Dekleva, za tajnico gospa Brigita Česnik, za blagajnika Emil Radetič, za knjižničarico gdč. Barbara Rus, za nadzornika pa dr. Franc Šegula in Jožef Markuža, je sklenil izvesti delno spremembo društvenih pravil in poslovnika, ki naj bi odgovarjala današnjim potrebam članstva. Novi odbor je tudi izdelal nova pravila in poslovnik, ki so bili odobreni.

Vsako zadnjo nedeljo v mesecu je bila sv. maša v kapeli sester v ulici Botteghe Oscure, po maši pa prireditve v dvorani. Večkrat je bilo somaševanje, enkrat tudi maša v bizantinsko-slovenskem obredu. Vseh društvenih prireditev v pretekli poslovnici dobi je bilo sedemnajst. Poleg letošnjega majniškega izleta so bili na sporedu skupen božični večer, uspela pustna prireditev s sodelovanjem mladih članov in priprava na veliko noč. Zadnjo nedeljo v aprilu je bila slovesnost proglasitve slovenske metropolije. Sv. maša je v koncelebraciji opravil poljski nadškof Rubin, v dvorani pa je imel predavanje o »Krščanski kulturi« tržaški pisatelj prof. Alojz Rebul. V začetku maja so se rimski Slovenci udeležili pomembne avdiencije pri sv. očetu skupno z rojaki iz Slovenije. Papež Pavel VI. je tudi blagoslovil temeljni kamen za slovenski zavod v Rimu. Pri avdienci so bili tudi zastopniki zamejskih Slovencev. Blagoslovitev temeljnega kamna in avdiencia pri Pavlu VI. pomenita za rimske Slovence višek njihovega letošnjega delovanja. Na binokstni praznik pa je društvo priredilo uspeh izlet na Monte Livata.

Razen splošnega prosvetnega dela je odbor nudil v svojem mesečnem glasilu prispevek za versko in kulturno rast svojih članov in jih obveščal o življenju in delu med njimi. V tem glasilu »Med nami« so se spomnili vseh važnih dogodkov in obletnic za naš narod.

SFINKS: Kaj si bolečina?

Te dni je izšla v Gorici svojevrstna knjižica. Vsak, kdor jo bo prejel v roke, se bo začudil: svetlordeče platnice s črnimi črkami: SFINKS: Kaj si bolečina? Knjižica se predstavi v zelo prikupni obliki in edinstveni opremi. Platnice sledijo iste svetlordeče strani s črnimi črkami in na vsaki strani en verz, ponekod dva, tri do največ štiri. Strani niso oštevilčene, ampak razdeljene na tri dele, skupno 36 strani.

»Kaj si bolečina?« je izšla v samozaložbi v tiskarni Budin v Gorici v sto izvodih. Cela knjiga je posvečena samo eni pesmi in vsaka stran je premissljevane zase, zato svetuje pesnik, naj se ustavi čitatelj petnajst sekund na vsaki strani. Vendar bi rekli, da je to premalo, kajti vsak verz skriva v sebi snov za premissljevanje, je vprašanje in odgovor istočasno, gotovost in jasnost do zadnje vedre in vdane ugotovitve: Tisti hip / odpre se vrt / večnosti vzovete sinjina...

Pesnik te izredne izdaje Stefan Tonkli živi sedaj na Krasu, a njegova pot je bila razgibana. Valovi življenja so ga zanesli daleč stran od ljubljene domovine v daljno Argentino, kjer je preživel pet-

Iz Slovenije

Slovenska misijonarka na obisku v domovini

Slovenska uršulinska misijonarka Marija Ksaverija Pirc se je po 45 letih vrnila na obisk v domovino. Misijonarka deluje v Tailandiji, kjer je med 32 milijoni budistov le 140 tisoč katoličanov. Ob koncu leta se bo vrnila v Bangkok, kjer bo še naprej poučevala matematiko, glasbo in umetnost na tamkajšnji misijonski srednji šoli.

Motorizacija v Sloveniji

Pred začetkom druge svetovne vojne je bilo v Sloveniji le 2.306 avtomobilov, danes pa jih je toliko samo v Novem mestu.

Slovenija je po stopnji motorizacije precej nad jugoslovanskim povprečjem, še vedno pa zaostaja za Italijo in Avstrijo. V Italiji ima avtomobil vsak sedmi prebivalec, v Avstriji pa pride prav tako sedem prebivalcev na en avtomobil. Ko bo Slovenija v motorizaciji dohitela sosedo, bo morala imeti 250.000 potniških avtomobilov. Zdaj se lahko z bogatimi sosednimi državami kosa le občina Ljubljana-Center s enim potniškim avtomobilom na 6,9 prebivalca. Temu povprečju se približujejo tudi druge štiri ljubljanske občine, nato pa še Koper, Piran, Izola in Kranj.

Vprašujete - Odgovarjamo

Sporne osebnosti v Cerkvi

Kako naj danes veren človek gleda na ljudi kot so Theillard de Chardin, Mazzini, da ne omenim samega Maritaina, ki jih je Cerkev še nedolgo obsojala zaradi nauk, ki so se takrat zdeli krivoverni, danes pa se nam zde popolnoma sprejemljivi in vidimo, da Maritain še papež rad poslušja. Omenil sem le nekaj imen, vendar vsi vemo, koliko je bilo takih mož, ki so se rodili nekaj desetletij prej, kot pravimo danes, če pomislimo nanje.

Kakšno je zadržanje Cerkve do takih ljudi in kaj naj verniki o njih mislimo?

Goričan

* * *

Vprašanje, ki ste ga zastavili, zadeva učiteljsko službo v Cerkvi. Iz razodetje vemo, da je Kristus zaupal svoji Cerkvi vse božje razodetje, da ga čuva in širi ter nezmotljivo razlaga. To razodetje obsega dogme ali verske resnice in moralne nauke; dogme, ki jih moramo verovati, in moralne nauke, ki naj vodijo kristjanovo delovanje.

Ko Cerkev vrši svojo učiteljsko službo, se drži dvojne poti: pozitivno uči, kaj je prav in kaj je resnica, ter negativno obsoja, kar je zmeta ali kar ni v skladu z moralnim naukom. Pri tem pa niso vse resnice cerkvenemu učitelstvu takoj jasne, kajti cerkveno učitelstvo ni nadnaravno navdihovanje kot pri prerokih, temveč je človeško iskanje resnice pod vodstvom in s pomočjo Sv. Duha. Zato je v Cerkvi nujno potrebno filozofsko iskanje resnice in razglabljanje o njej. To delo je predvsem stvar teologov, filozofov, raziskovalcev sv. pisma in drugih sličnih učencjakov. Ti razmišljajo o nad-

najst let. Pred šestimi leti je dal slovo Južni Ameriki in se vrnil med nas. Kraška zemlja mu sedaj daje motive za pesmi, ki jih je že več objavil v Kalendarju Goriške Mohorjeve družbe pod psevdonomoma Yl Knotts in Hosko Teinos. Svoj čas je izdal tudi samostojni knjigo pesmi »Bežni oblaki« pod imenom Venceslav Sejavec, tudi v samozaložbi. Tudi v Argentini je kmalu po prihodu izdal zbirko pesmi.

Njegove pesmi so globoko doživete, občutene. V vsaki se zrcali skriti biser bolečine. Vendar ta bolečina ni brezupna, močea, temna. Izhaja iz duše, ki veruje, ki ve, da jo bo edinole bolečina odrešila.

Stefan Tonkli ljubi slovensko zemljo, slovensko besedo in samo iz te ljubezni je proniknila ta pesem, ki jo poklanja slovenskemu človeku kakor prižgano baklo, ki naj se predaja iz roda v rod, da nam nekoč ne poreko tujci: Kje ste Slovenci, zakaj ste umolknil, ste mar umrli? Ne, slovenska beseda ne bo umrla, dokler ima take sinove!

Knjiga se dobi na upravi našega lista in po naših knjigarnah. Cena lir 300.

Z. P.

Po petindvajsetih letih

Danes objavljajo ankete in članke o nezadovoljstvu med duhovniki. Te besede me nekoliko motijo in dolgočasijo, zakaj jaz sem srečen duhovnik in to že 25 let. Sem morda nenormalen, da pri svojih 50 letih še vedno verujem v svoje duhovništvo? Verujem sicer drugače kakor ob novi maši, toda še vedno sem na duhovništvo privezan.

Nisem popoln, toda vsak dan darujem popolno daritev in sprejemam obhajilo. Nisem luč, toda čutim se nosilca Luči, ki ima dolžnost, da jo posreduje drugim. Nisem nenadomestljiv, toda hodim za Kristusom in se trudim pokazati to pot tistim, ki jo iščejo. Moje življenje ni teklo brez viharjev in neviht, toda ob vsaki preizkušnji sem ponavljal priliko o zrnu, ki mora razpasti v zemlji, da obrodi sad. To mi je dajalo upanje.

Za duhovništvo nimam več viharnega in nepremišljenega navdušenja dvajsetih let, toda če mislim čisto hladno, ga cenim kot zrele človek, ki ga je okusil in vanj veruje. Nekoliko sem podoben ljudem neke vasi, ki so prosili župana, naj postavi klopi ob poti, ki vodi na kraj, odkoder se lepo vidi morje. Prija mi, da se včasih nekoliko vsemem in ugotovim, kako je ta pot lepa, čeprav je strma.

Naj povem svoje prepričanje: verujem v odrešensko moč evangelija in verujem, da more njegovo oznanilo rešiti in osvoboditi današnjega človeka. Verujem, da je duhovništvo učinkovito sredstvo, da daje svetu Boga z besedo, z zakramenti in s pričevanjem življenja. Nisem zelo nadarjen in pred Bogom sem grešnik. Tudi nisem spolnil vseh upov, ki jih je Gospod postavil vame. To obžalujem. Toda, če mi je Gospod dal samo en talent, sem ga skušal vsaj skromno pomnožiti. To sem delal v pokorščini predstojnikom, zakaj verujem v svoje duhovništvo v Cerkvi. Marsikaj sem žrtvoval in zaradi discipline sem storil, česar nisem rad storil. Toda, ko gledam nazaj, lahko popolnoma odkritosrčno priznam, da tega ne obžalujem. Našel sem notranjo svobodo in veselje, ki mi ju nihče ne more vzeti.

Vem, da sem morda privilegirani in da nekateri duhovniki doživljajo krize, ki jih globoko strejo. Verujem v občestvo svetih in molim zanje. Zanje darujem svoje osamljenost in svoj molk, da bi po Kristusovi obljubi tudi oni doživeli veselje v polnosti.

SREBRNOMASNIK

S TRŽAŠKEGA

Izjava Slovenske skupnosti o pravilniku rajonskih konzult

Izvršni odbor Slovenske skupnosti in na svoji zadnji seji podrobno razpravljajo o pravilniku rajonskih konzult, ki ga je pred nedavnim izglasoval tržaški občinski svet. V tej zvezi sta poročala o političnih akcijah tajnik dr. Stoka in občinski svetovalec dr. Dolhar. Predvsem je šlo za določitev točne formulacije člena, ki govori o pravici do uporabe slovenskega jezika v teh organih. Predstavniki Slovenske skupnosti so na razgovorih s strankami leve sredine odločno zahtevali izpolnitev določil sporazuma, ki ga je Slovenska skupnost podpisala s strankami leve sredine. Izvršni odbor je z zadovoljstvom sprejel na znanje, da je bila uresničena ena bistvenih zahtev slovenske manjšine.

Novi doktorji

Pred kratkim so diplomirali: na pravni fakulteti tržaške univerze Vito Svetina, na filozofski fakulteti iste univerze Mara Debeljuh in na fakulteti za jezike v Benetkah Neva Godnič. Novim doktorjem čestitamo.

Razstava in pokušnja vin v Sv. Križu

V soboto je bila v Sv. Križu otvoritev tretje razstave in pokušnje domačih vin, ki jo v okviru praznika vina in rib prireja Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine. Razstavljalo je 19 vinogradnikov sedemnajst vrst belega in štirinajst vrst črne vina. Odprtja so se udeležili predstavniki oblasti in veliko število gostov. Poskrbljeno je bilo tudi za zabavo in ples. V okviru prireditve je razstavljaval v prosvetnem domu »Albert Sirk« slikar Mirko Doušak.

Obisk delegacije Gospodarske zbornice SRS

V tem tednu je bila na obisku v tržaškem mestu delegacija Gospodarske zbornice socialistične republike Slovenije, ki jo je vodil predsednik Leopold Krese. Delegati so se razgovarjali s tukajšnjimi slovenskimi gospodarstveniki in si ogledali razne gospodarske objekte.

Tržaški delegati na vsedravnem kongresu KD

Izrednega vsedravnega kongresa Krščanske demokracije so se iz naše pokrajine udeležili naslednji delegati: poslanec Corrado Belci, Italo Giorgi, prof. Redento Romano in dr. Mario Biancorosso. Kongresu pa so prisostvovali tudi pokrajinski tajnik Sergio Coloni, njegova namestnika Arturo Vignini in Ennio Antonini, poslanec Giacomo Bologna in župan inž. Marcello Spaccini.

Poletne predstave v Rimskem gledališču

Kot že prejšnja leta, bodo tudi letos uprizarjali v Rimskem gledališču poletne predstave. Prva predstava je bila že ta teden, in sicer Plautov »Amfitruo«. Za prihodnji mesec je napovedana predstava Schillerjevega »Don Carlosa«.

(r-r)

22. tabor Slovenske prosvete na Repentabru

Živahen kulturno-prosvetni program in številno občinstvo - Zastopana je bila vsa dežela od Trsta, Gorice, Trčmuna in Kanalske doline

V nedeljo, 22. junija je znova zaživel repentaborski grič v lepem sončnem popoldnevu in znova je odmevala pesem, vrisk in naša beseda z njega. Zbralo se je na njem številno občinstvo iz vse dežele Furlanije-Juljske Benečije, opazili pa smo več Slovencev tudi z onstran meje. Gotovo je bilo ta dan na Repentabru preko tisoč ljudi.

Kulturni program so začeli števerjanski fantje s svojo pesmijo, ki so jo spremljale kitare in harmonika. Fantje pejejo lepo, izbrali so same narodne pesmi, kar jih loči od mnogih podobnih glasbenih skupin pri nas. Gotovo bodo izbrali še kak poseben in izviren ton, kar jih bo še bolj združilo, gotovo bodo še izpili izgovarjavo in slog. Ze danes lahko rečemo, da je števerjanski ansambel »Jana« lepo zlita skupina, ki s svojo pesmijo lahko prijetno poživlja vsak prosvetni program.

POZDRAV PREDSEDNIKA SLOVENSKE PROSVETE

Ze takoj po prvi pesmi števerjanskih fantov je pozdravil občinstvo in je tabor pričel predsednik Slovenske prosvete v Trstu, prof. MARIJ MAVER, ki je dejal:

Spoštovano občinstvo, dragi gostje!
Danes smo združeni Slovenci iz vse dežele ob spominu na tisti čas, ko so se naši predniki pred sto in več leti zbirali na preprostih čitalniških prireditvah, da so na njih poživljali ljubezen do svojega materinega jezika, do naše pesmi, do branja.

Ob spominu na množična zbiranja na prostem, ko so njihovi narodni buditelji in politični predstavniki terjali pravice za svoj narod, obujamo hvaležen spomin do prednikov in nadaljujemo njih izročilo.

To je 22. tabor po zadnji vojni na tem zgodovinskem kraju in znova pojemo, igramo in izpovedujemo svojo vdanost slovenski besedi, izpričujemo ljubezen do svojega naroda in se v medsebojnem razumevanju in prijateljskem razpoloženju srečujemo.

Slovenci z Goriške, iz Kanalske doline, iz Beneške Slovenije in seveda s Tržaškega pristrčno pozdravljeni! S pesmijo začinjamo to naše lepo srečanje.

Pozdravljam vas v imenu Slovenske prosvete in po vas izročam pozdrav vsem Slovincem!

Godalna skupina »Jana« je zaigrala in zapela nato še nekaj slovenskih pesmi. Zatem sta stopila na oder napovedovalca, višješolca Jože Peterlin in Barbara Bavdaž ter sta povabila na oder domači repentaborski pevski zbor »Srečko Kumar« in župana repentaborske občine, da bi spregovoril nekaj besed.

POZDRAV REPENTABORSKEGA ŽUPANA

Župan Guštin je izrekel tele pozdravne besede:

Dragi rojaki!
Veseli sem, da vas lahko spet pozdravim kot tukajšnji župan. Izražam zadovoljstvo, da je Slovenska prosveta spet izbrala ta lepi grič v naši občini za svoj tabor.

Pozdravljam pevce, godce, igralce, vse, ki boste program izvajali. Pozdravljam pa tudi rojake, ki ste prihiteli iz vseh krajev naše dežele. Želim vam, da bi se tu med nami počutili kar najbolje. Vsi priščno dobrodošli!

NATO JE ZAORILA SLOVENSKA PESEM

Zdaj je zapel domači pevski zbor pod vodstvom MIRKA GUŠTINA tele pesmi: Radovan Gobec: Tam na vrtu, Aljažovo Soči in Vodopivčevu Pobratimijo. Moški zbor sicer ni bil popoln, ker je nekaj pevec obolelo, vendar je tudi v skromnejši zasedbi zapel izredno lepo in ubrano. Občinstvo je nagradilo pevce in dirigenta z velikim odobravanjem.

Za repentaborskimi pevci so prišli na oder goriški pevci moškega zbora »Mirko Filej«. Pred mikrofonom je stopil znani goriški prosvetni delavec VIKTOR PRAŠNIK in izrekel pozdrav Goričanov ter goriških katoliških prosvetnih društev.

Po njegovem pozdravu je zbor »Mirko Filej« izredno ubrano in dovršeno zapel pod vodstvom ZDRAVKA KLANJŠKA sledeče pesmi: Pregljevo Od Cjela do Zavca, Komelovo Korotanki, Bučarjevo Tam, kjer pisana so polja, rusko narodno v

OB ZAKLJUČKU PROSVETNE SEZONE

Prav na zaključku našega letošnjega prosvetnega dela je bil tabor na Repentabru. Poskusili smo dati tej prireditvi malo večji poudarek s tem, da objavljamo nekoliko bolj natančno poročilo o prireditvi. Ne morda zato, da bi dali vsemu propagandni ton. Ne, tega nočemo. Vse naše številne prireditve in prosvetno delo in življenje v naših krožkih in farnih prosvetnih domovih celo mnogo pre malo poudarjamo in mnogo pre malo pišemo o njih. Včasih sploh ne zasledimo nobenega poročila ne v časopisu ne v reviji o prireditvi, ki je zelo uspela in se je udeležilo sto, dvesto in več ljudi.

Menimo, da je to naša napaka. Prvič zato, ker je treba dati priznanje tako prirediteljem kakor udeležencem. Treba je dati vzpodbudo drugim društvom, ki bi lahko spoznala, da je vendar mogoče marsikaj narediti, če je dobra volja, kljub težkim pogojem. In koristno je za vsa naša slovenska in prosvetna skupnost, ki deluje v določenem območju katoličanov.

Tudi se nam zdi prav, da se ob zaključku sezone zahvalimo vsem nesebičnim prosvetnim delavcem na Tržaškem, Goriškem in še v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini. Tako malo kdaj jim kdo reče: Hvala! Na Repentabru smo bili vsi združeni, tako Tržačani kot Goričani, (pri Goričanih mislimo tudi na neutrudne števerjance), prvič so pa peli letos ukvanski pevci, ki smo jih bili res veseli. Med nami so bili tudi rojaki iz Beneške Slovenije, le žal, da niso mogli nastopiti, ker

so imeli isti dan Trinkovo proslavo v Cedadu.

Ta povezanost mora postajati vedno tesnejša, kot je poudaril tudi goriški govornik Viktor Prašnik. Povezanost pa mora biti tudi med krajevnimi društvi in krožki tako na Tržaškem kot na Goriškem. Nesmiselno je, da se nekateri gopodje boje večjega medsebojnega stika in večje povezanosti. Nesmiselno je govoriti, da je najbolje, da vsak v svoji vasi ali fari dela. Ta osamljenost se bo prej ali slej maščevala. Nazadnje bo krajevno žarišče ugasnilo, če pa ga bomo stalno poživljali z medsebojnim gostovanjem, prijateljskimi stiki, skupnimi izleti, sestanki in razpravami, bomo vsi čutili večji pogum in bomo imeli pravičen občutek, da nismo sami. Zato v novi sezoni več povezanosti, več stikov, več vasovanj! Vsakdo izmed nas ima nekaj, kar lahko drugemu da in nihče ne potreboval. Bodimo kristjani tudi v medsebojni prosvetni pomoči!

Ta priloga »Katoliškemu glasu« naj bo tedaj znak zahvale vsem, ki so sodelovali na taboru Slovenske prosvete in vsem, ki so se vse leto trudili in delali v svojih prosvetnih krožkih in centralah. Želimo s tem poudariti, kako zelo cenimo prosvetno delo med nami in želimo, da to začuti vsak živ člen našega naroda.

Ko želimo vsem mirnega počitka v teh poletnih dneh, vabimo v septembru znova vse na novo prosvetno delo.

Moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice je bil eden zelo uspešnih zborov, ki so nastopili v nedeljo, 22. junija na Repentabru pri Trstu

jo hčer možil in se v pravadah zanjo boril.

In res so jo potem z enako ljubeznijo igralci pod vodstvom STANE KOPITAR-OFFICIJE pristrčno in tople zaigrali. Kljub temu, da je bilo sorazmerno dosti programa, so ljudje z zanimanjem sledili tudi predstavi na koncu. Spremljali so jo s smehom in vedrim razpoloženjem, igralci pa so znali s svojo zelo dobro igro tudi pritegniti pozornost in zbuditi zanimanje. Treba je izreči vsem in vsakemu posebej res polno priznanje.

Tako se je tabor zaključil. Zaključil tako, da so odšli igralci v župnišče »na oklice« kot so rekli. V vselem razpoloženju tedaj. Za predstavo je bil zelo dobro izbrabljen prostor pred cerkvijo s prihodom iz srenjske hiše. Ustvarjeno pa je bilo tudi zelo posrečeno pozorišče s posameznimi predmeti in poljskim orod-

jem, tako da smo imeli pred seboj pravo kraško dvorišče. Sceno je zamislil EDI ZERJAV.

K celotni prireditvi moramo Slovenci prosveti čestitati. Udeleženci so bili navdušeni. Deželni odbornik za kulturo in šolstvo, cav. Bruno Giust, ki se ni mogel tabora udeležiti, je poslal pozdravno brzojavko, prav tako pa je bil zadržan tudi škof vikar msgr. Lojze Škerl, ki je prav tako poslal pozdravno pismo.

Občinstvo se je potem zadržalo v prijetnem razpoloženju v hladu na prostoru ob cerkvi, še dolgo je odmevala pesem in se je razpletal pogovor od svetišča pa doli po cesti do Furlana in naprej. To je bil lep kulturno prosvetni prispevek proslavam čitalnic in taborov v naši deželi.

Govor dr. Draga Štoke

Dragi rojaki!

Pretekla kulturna sezona nam je potekala v vzdušju in praznovanju raznih stoletnic naših čitalnic in narodnih taborov. S hvaležnostjo smo se spominjali slovenskih mož, ki so zaorali kulturno in politično njivo ter vso Slovenijo posejali z najzlahtnejšimi semeni, ki so vzklila v stoterem sadu. S hvaležnostjo smo dolžni spomin tem našim narodnjakom, ki so nas preko viharjev pripeljali v varnejši pristan.

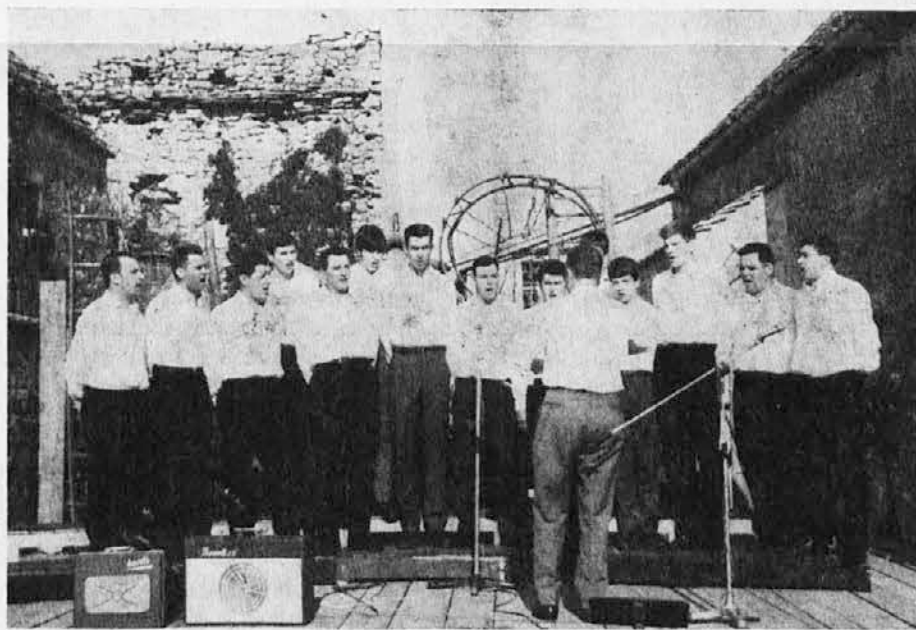
S hvaležnostjo pa se moramo danes, ko smo se prav tako zbrali na slovenskem taboru, spomniti vseh tistih mož-junakov, ki so pripomogli, da se je naš narod ne samo ohranil, temveč tudi povzdignil na visoko evropsko raven. Prešeren, Slomšek, Gregorčič, Cankar so naš narod rešili kulturnih spon tujine, nas osamosvojili pred tujcem in pahnili od nas vsakršen čut manjvrednosti pred drugimi narodi; Prešeren, Janez Ev. Krek in še drugi pa so si na po-

litičnem polju zasadili mladike, ki ne bodo nikdar usahnile.

Spominjamo se zato s hvaležnostjo teh naših mož, kakor ne smemo nikdar pozabiti križevega potu, ki ga je moral slovenski narod prehoditi v drugi svetovni vojni. Neizbrisna so junaštva našega ljudstva, ki se je po gorah, v gozdovih in sredi okupatorskega ozemlja bojevalo za svoj rod; neopisno je bilo trpljenje, ki ga je moral naš človek prenašati od Rižarne, Dachaua do Auschwitzta, Mauthausna in Buchenwalda.

Danes smo se zbrali na taboru, da se tudi za trenutek zamislimo v naš narodnopolitični položaj, v katerem se nahajamo. Življenje naše zamejske skupnosti je namreč tesno povezano s kulturnim delom, zato je prav, da potegnemo danes zaključke ob koncu letošnje prosvetne sezone. Mislim, da smo lahko optimisti zaradi do zdaj opravljenega dela kljub temu, da so se večkrat temnejši ob-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Repentaborski pevski zbor »Srečko Kumar« je bil prvi v vrsti zborov, ki je razveselil občinstvo s slovensko pesmijo

prireditvi Lojzeta Bratuža Kaj viharjev bi se bali in Vrabčevu Zdravljico. Posebno Bratuževa skladba je izredno navdušila občinstvo in bi jo želeli še in še poslušati. Pa tudi sicer je zbor na izredni umetniški višini.

Za Goričani je napovedovalec nekako takole naznanil naslednjo točko:

Nekoč so naši rojaki na taborih govorili o svojih narodnih zahtevah. Govorili so njihovih izvoljenih predstavnikov. Povabili smo zato našega deželnega poslanca dr. Draga Štoka, da na današnjem taboru tudi on spregovori besedo.

Po govoru deželnega svetovaleca dr. Štoka so stopili na oder pevci s Tržaškega in so pod vodstvom HUMBERTA MAMOLA zapeli tri pesmi: Adamičovo Našo pesem, Hubadovo Skrjanček poje in Ipavčevu Pozdrav Gorenjski. Tudi zbor cerkvenih pevcev s Tržaškega je zapel vse tri pesmi z velikim občutkom in je občinstvo zelo navdušilo.

UKVANCI POJO

Po kratkem odmoru so razveselili občinstvo spet števerjanski fantje, nato pa so nastopili ukvanski pevci. Se prej je prinesel pozdrav Kanalske doline g. SIMON PRESEREN iz Trbiža, ki je predstavil to čudovito dolino, omenil gore trpljenja, preko katerih so morali iti tamkajšnji naši rojaki. Spomnil je na zgodovinski trenutek opcije, o katerem se danes rajši molči kot govori in se je tudi v preteklosti o tem malo pisalo. Rojaki

v Kanalski dolini so bili v tistem času postavljeni pred trdo zahtevo izselitve: ali v Avstrijo ali na Sicilijo. Tedaj so v Kanalski dolini izbirali med manjšim zlom. Le redkim se je posrečilo ostati na svoji zemlji in na svojem domu. Zato toliko bolj ta dom ljubijo tisti, ki so ostali in tisti, ki so se mogli vrniti. Pričakujejo pa seveda v tem domu vse tisto, kar se ljudstvu mora dati.

Pevci in govornik so bili v lepih narodnih nošah domačega kraja. Pod vodstvom FRANCA SIVCA so potem zapeli več pesmi. Zelo so ugajale: Rož, Podjuna, Zila in Tam, kjer teče bistra Zila ter Prelepa je ukvanska planina.

Po pesmi teh dragih rojakov smo videli v duhu dolino pod Sv. Višarjami in božjo pot samo, videli smo ukvansko planino, videli Ojstrnik in vse vasi, po dolini posejane. Nagradili smo jih z veseljem in navdušenim ploskanjem ter z obljubo, da jih bomo kmalu, zdaj pa mi, obiskali.

PREDSTAVA »KJE JE MEJA?«

Potem je bila na vrsti predstava preproste enodejanke Josipa Ogrinca »Kje je meja«. To je igra, ki so jo igrali že nekoč v čitalnicah. Zgodba sama je preprosta, a eno krepko misel ima: navezanost na zemljo. To je tista zemlja, ki so jo naši dedje od rane mladosti pa vse do smrti z njo namakali, ko so jo obdelovali. Zaradi te zemlje se je naš kmet pri snubitvi pogajal. Zaradi nje je kmet svo-

Pevci iz Uke v Kanalski dolini so na 22. taboru Slovenske prosvete osvojili občinstvo tako s svojo pesmijo kot s svojo slikovito nošo

Govor dr. Draga Štoke

(Nadaljevanje s 3. strani)

laki zgrnili nad našim narodno-političnim nebom. Toda tudi te manjše nevihte moramo srečno prebiti, saj je bil naš človek vreden vse hujših viharjev. Radi bi tu na taboru še enkrat apelirali na zmernost in potrpežljivost vsakogar, ki se ubada z javnim udejstvovanjem, predvsem pa mora v nas vseh zavladati večja medsebojna strpnost. Preveč dela nas namreč čaka, da bi se mogli izčrpavati v preprih in slabljenju lastnih sil. Čaka nas predvsem še veliko dela na narodnostnem in socialnem področju.

Tudi ta tabor priča, da smo Slovenci tu prisotni. Prav tako kot je o tem pričalo na tisoče slovenskih prirediteljv po naši deželi v tem letu in v preteklih letih. Priča o naši življenjski živosti in o našem hotenju, da kot narod nočemo in ne moremo umreti.

Pred več sto leti so se naši predniki zatekali za to obzidje, da so za utrditvami branili svoj obstanek in svoja izročila. Vsem napadom so kljubovali skozi stoletja vse do današnjih dni.

Pred sto leti so na velikih taborih izpričevali svoj obstoj in govorili o pravicah, ki jim pripadajo.

In mi danes ponavljamo, da ima vsak narod, pa naj bo majhen ali velik po številu, po naravnem in božjem pravu pravico do svojega popolnega narodnega, kulturnega in političnega življenja.

Ta veja slovenstva, ki se kot pahljača širi v Kanalsko dolino, v Beneško Slovenijo, na Goriško in sem na Tržaško, je živa kri enega samega naroda. Po vseh teh delih teče in se pretaka živo življenje. Zato ni mogoče razsekati in trgati tega življenja. Kakor za enega, tako zahtevamo za drugega in tretjega vse osnovne človečanske in narodne pravice.

Na Tržaškem strokovne šole, ki jih še nimamo.

V Beneški Sloveniji in Kanalski dolini šole in vrte v slovenskem jeziku.

Zakon o zaščiti manjšine! Poleg lepih besed, pričakujemo zdaj dejanja demokratične države.

Podporo za kulturne napore in pozitivno vzgojo naše mladine v vseh pokrajinah, tudi v Beneški Sloveniji in v Kanalski dolini.

Delo za naše rojake v Beneški Sloveniji in v Kanalski dolini, da jim ne bo treba odhajati v tujino iskat košček kruha in da ne bodo imeli vtisa, da je tujina bolj darežljiva kot dežela, kjer so se rodili, rastle in preživljali svojo mladost.

Preneha naj vsak pritisk, tudi neviden in zakrinkan, na prebivalstvo v Kanalski dolini in v Beneški Sloveniji zaradi narodnosti in zvestobe svojemu slovenskemu jeziku.

Vesel sem, da lahko danes izrečem pozdrav rojakom vseh naših področij dežele Furlanije-Juljske Benečije. Pozdrav bratske povezanosti in skupnosti. V takih medsebojnih srečanjih naj se naše vezi vedno bolj krepe, naj naše medsebojno razumevanje vedno

bolj raste, naj bo naša skupna volja vedno bolj močna in trdna.

Smo eno, naša beseda in naša pesem je nam vsem skupna, naše hotenje po življenju trdno, naša pravica je skupna.

Naj žive vsi Slovenci naše skupne dežele!

Vsak sedemnajsti ima avto

Cez nekaj tednov bodo v Sloveniji registrirali stotisoči potniški avtomobil. Tako bo imel vsak sedemnajsti prebivalec v tej republiki osebni avto oziroma vsaka peta družina. Občani in delovne organizacije imajo razen tega še 1.500 avtobusov, 12.500 tovornjakov, 28.000 motornih koles in 80.000 mopedov.

V motornih vozilih, ki jih imajo v Sloveniji, je prostora za 570.000 ljudi. Tretjina Slovencev je torej lahko ob vsakem času na kolesih. V občini Ljubljana-Center je toliko avtomobilov, da se lahko hkrati pelje z njimi dve tretjini prebivalcev te občine.

Največ avtomobilov so ljudje kupili predlani — 16.800. Do 1965. leta je imela Slovenija tretjino vseh avtomobilov, ki so bili registrirani v Jugoslaviji. V naslednjih letih je motorizacija naglo naraščala tudi v drugih republikah, zato se je delež Slovenije zmanjšal. V začetku letošnjega leta je imela Slovenija le še dobro petino vseh avtomobilov. V Sloveniji pride en avtomobil na 17 prebivalcev, v vsej Jugoslaviji pa na 46 prebivalcev.

Slovenski misijon na Madagaskariju

Slovenska misijonarja lazarista na Madagaskariju Franc Buh in Ivan Stanta se priporočata v molitev in si želita obilne materialne pomoči

Te dni se je znova oglašil z otoka Madagaskarja misijonar Ivan Stanta CM. Takole piše:

Pred božičem sem čudno zbolel. V levi nogi se je pojavila bolezen tromboflebitis. To ni bilo ravno prijetno zame, saj človek, ko je bolan, ne more dosti delati. Tu pa je dela dosti, še preveč. No, Bog bodi zahvaljen, sedaj je z zdravjem spet vse v redu.

Tu v Isoanali sem za vse kar sam. Kraj ima 1900 prebivalcev, področje pa, ki ga oskrbuje, kar 18.000. Na vse je treba misliti: na širjenje vere, na šole, na rezeže, na zidanje. Oktobra lani smo pričeli z gradnjo novega gobavskega naselja, 21. junija letos je pa msgr. Dusio, naš škof, blagoslovil novo kapelo, ki sem jo sezidal s pomočjo tete Rozke.

Ta kapela je dolga 17 m in široka 7 m. Sestre Jezusa iz Nazareta, ki imajo tu v Isoanali svoj misijonski center, so zaradi tega presrečne. Na dan posvečenja kapele je vstopilo v njih družbo prvih pet malgaških postulantk.

4. junija sem se srečal v Fort Dauphinu

SLOVENCİ NA KOROŠKEM PREPUŠČENI SAMIM SEBI

V Ljubljani in Beogradu so prva leta presojali Slovence v Italiji in v Avstriji s stališča, ali podpirajo komunistični režim v Jugoslaviji ali so proti njemu. Kako dobro besedo ali dejanje so našli le za one, ki so gledali na komunistični režim v Jugoslaviji vsaj prijazno, če ga že niso naravnost podpirali. Komunističnemu režimu v Jugoslaviji sovražni ali le tudi nenaklonjeni Slovenci v Italiji in Avstriji so bili Ljubljani in Beogradu pravi trn v peti. Namesto da bi njihove narodnostne težnje podpirali, sta jih ovirala in jim metala polena pod noge, kjer se je le dalo.

Nekaj malega se je položaj spremenil, ko je bil Titov režim pognan iz Kominforma in je jugoslovanski komunizem začel ubirati bolj neodvisno pot. Polagoma so se komunistični vodniki v Ljubljani in Beogradu le začeli zavediti, da imajo kot vodniki in predstavniki Slovenije in Jugoslavije tudi nekaj odgovornosti za slovenske narodne koristi. To spoznanje prihaja počasi, komaj po kapljicah in postopno in je še vedno daleč, zelo daleč od zaželenega stanja. Komunistični režim v Jugoslaviji daje žal še vedno prednost koristim svetovnega komuni-

zma in komunistične revolucije v škodo slovenskih narodnih in jugoslovanskih državnih koristi.

VEDNO ZATIRANI

Slovenci na Koroškem so bili zatirani in stiskani, njihov narodni čut zasramovan in tlaččen že v času, ko so bili na Dunaju cesarji. Ko so mesto teh zavzeli predsedniki republike, se položaj Slovencev v Avstriji kljub vsem lepim obljubam tekom borbe za plebiscit ni prav nič izboljšal, prej poslabšal. Prva Jugoslavija je imela doma več kot dovolj težav, zato je posvečala slovenski Koroški le malo zanimanja, pa naj so bili pozivi in prošnje Ljubljane k odločnejšemu nastopu za zaščito slovenskih narodnih pravic na Koroškem glasni in trdi ali tihi in diplomatski.

Slovenska ljudska stranka je konec leta 1931 v znanih »punktacijah« opozorila na narodni položaj Slovencev v Italiji in Avstriji. Komunistična partija Jugoslavije pa je leta 1932 v uradnem dogovoru obljubila Komunistični partiji Avstrije, da ne bo zahtevala spremembe severne meje Jugoslavije, kadar bo prišla na oblast.

Titova »Narodno osvobodilna vojska« je tiho zapustila južni del Koroške, ki ga je zasedla ob koncu druge svetovne vojne pred Angleži, ko so ji ti izročili slovenske protikomunistične oddelke. Titovskemu režimu je bilo tedaj glavno čuvanje pridobitev komunistične revolucije in širjenje komunizma, o katerem so v Ljubljani in Beogradu sanjali, da bo skoro postal gospodar tako v Rimu kot na Dunaju, ki je bil tedaj še pod rusko vojaško zasedbo. Kdo bi se pri tem gnal za slovenske narodne koristi?

PRODANI SLOVENCİ

Meja med Slovenijo in Avstrijo je ostala na Karavankah kljub temu, da sta kasneje Ljubljana in Beograd nastopila malo odločneje za priključitev slovenskega dela Koroške k Sloveniji. Zahteva je morala propasti, ko ji je odpovedala svojo podporo še Sovjetska zveza po izključitvi Jugoslavije iz Kominforma. Edino, kar je bilo doseženo, je člen 7 mednarodne pogodbe o obnovi Avstrije, ki določa slovenski in hrvaški jezik kot drugi uradni jezik v onih predelih Avstrije, kjer živijo Slovenci in Hrvatje. Ta pogodba zagotavlja Slovincem in Hrvatom spoštovanje in upoštevanje njihovih narodnih in kulturnih pravic.

Vesilele Amerika, Anglija, Francija in Rusija, ki so pripravile in prve podpisale mednarodno pogodbo o obnovi neodvisne republike Avstrije, se za izpolnjevanje člena 7 te pogodbe ne menijo veliko, zanje je važno le, da je Avstrija nevtralna in da v njej zopet ne zavladata pangermanski nacistični duh, ki je privedel spomladi leta 1938 do priključitve Avstrije k Hitlerjevi Nemčiji.

Jugoslavija, kjer je v republiki Sloveniji obsežen večji del slovenskega narodnega ozemlja in kjer veljajo Slovenci za državni narod, je tista, ki bi morala gledati, da se Avstrija točno drži člena 7 mednarodne pogodbe in da daje slovenski in hrvaški narodni manjšini v Avstriji vse, kar ji po tej pogodbi gre. Zal Ljubljana in Beograd te svoje dolžnosti do slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji ne vršita. Zelo nerada jih omenjata, da ne bi to škodovalo »dobrim sosedskim odnosom«.

Zaradi »jugoslovanskih državnih koristi« zvezna vlada v Beogradu slovenskih in hrvaških narodnih koristi v Avstriji ne mara braniti. Kako drugačen je Dunaj v obrambi narodnostnih pravic Južnih Tirolcev v Italiji! Tako so žal Slovenci na Koroškem v borbi za svoje pravice z nestrpnim avstrijskim nemštvom slej ko prej prepuščeni samim sebi.

Pismo iz Slovenije

Gospod urednik!

Sem sin primorskih staršev, ki so se izselili v Slovenijo zaradi fašističnega preganjanja. Zato se rad zanimam za razmere primorskih in koroških Slovencev. Na srečo me poklicno delo večkrat zanesa na Primorsko in Koroško. Tudi vaše časopise redno berem. Ker mi ni vseeno, kako živite in se borite za narodni obstoj, bi vam včasih rad povedal nekaj misli, ki jih čutim ne kot igralec, ampak kot prizadeti zunanji opazovalec. Obračam se na vas, ker so mi povedali, da je »Katoliški glas« morda edini res neodvisni list za širšo javnost, ki ni od nikogar plačan.

Pred kratkim sem napisal nekaj misli in prosil nekega gospoda v Trstu, naj vam pošlje moj članek. Tega pa ni hotel storiti, češ da bi njegovo ime prišlo na dan, ker včasih piše za vaš list in se noče izpostavljati očitku, da hočete narediti iz Primorske nekakšen slovenski Piemont. Nisem mu zameril, poiskal pa sem drugo pot do Vas. Tisto o Piemontu pa po moje ne drži. Koroški se kar do zadnje dopustne meje vežejo na sedanji režim v Sloveniji, na Primorskem je med Slovenci preveč komunistov, emigracija v širšem svetu je razklana, tako da bo morala vlogo Piemonta igrati kar osrednja Slovenija sama, če bo to potrebno. Sicer pa jaz nimam takšnih ambicij.

Danes bi rad napisal nekaj besed o komunizmu. Zelo se čudim, kako da je toliko primorskih Slovencev še danes slepo v njega zaverovanih. Mirno vam lahko zagotovim, da je pri nas v Sloveniji sorazmerno manj komunistov kakor med primorskimi Slovenci. Pa ne samo to. Naši komunisti so drugačni od vaših. Zadržne čase so vse bolj prežeti s človečanskim čutom, postali so bolj strpni in odprti za stvarnost ter nove zgodovinske tokove. Rekel bi, da tudi oni doživljajo svoj tih koncil. Pri vas pa je vse staromodno, togo, zaprto in nestrpno-sovražno. Vaši komunistični listi — vsaj kolikor jih imam na razpolago — so pisani v slogu sovjetskega pojmovanega internacionalizma in ulbrichtovskega sprejemanja ukazov komunistov tujih narodnosti. V tem duhu ne napadajo recimo »razrednega sovražnika«, ampak predvsem slovenske brate, kar je za narodno manjšino lahko pogubno.

Dragi primorski Slovenci, vi živite v svobodnem svetu; dovolj prilike imate, da spoznate, kako je komunizem že zgrešil svojo zgodovinsko vlogo, pa vendar silite med komuniste in povrh še italijanski. Vaši komunistični listi so bolj »pravoverni« kot naši. So tudi bolj strupeni. Včasih piha iz njih ledena staliniščična sapa, ki nima nič skupnega z osvobodilno kraško burjo. Ko prebiram tržaško »Delo«, se mi večkrat obrača želodec. Če vaši komunisti prebavijo takšno jed, potem — oprostite — se težko otresem vtisa, da so slovenski komunisti na Primorskem najbolj zabiti, kar jih poznam. Tolaži me le zavest, da je med primorskimi Slovenci, rojaki vrhunskega pisatelja »Sibilinoga vetra« in drugih velikih svobodnih duhovnosti (takih, ki odklanjajo nazadnjaški komunizem ali maoistično navlako ter mislijo z lastno glavo).

Kdo naj še danes veruje v »klasični« komunizem? Ali je sovjetski komunizem v 50 letih odrešil ruskega človeka? Ali je prinesel bratstvo med narode? Je mar izključitev Jugoslavije iz Informbiroja izraz bratstva? Je bratsko dejanje kravato zatrtje delavskih uporov na Madžarskem, v Poznanju in Berlinu? Ali ni sovjetsko načelo o omejeni suverenosti malih držav in pravici do vmešavanja v notranja vprašanja drugih socialističnih držav očiten izraz imperializma in kolonializma? Ali ni bil vdor na Češkoslovaško grobo imperialistično dejanje? In kaj pravite vi primorski komunisti k temu, da bratski kitajski komunisti prelivajo bratsko rusko kri na Usuriju in obratno? Se vam nič ne sanja, da pretresa ves komunistični svet krčevita notranja kriza? Pri nas v Jugoslaviji moramo misliti na obrambo pred sovjetskimi tanki. Zavedamo se krize in skušamo iskati lastna pota, čeprav za starega, nekoč v Stalina zaverovanega komunisto to ni lahko.

To sem hotel za danes povedati; če mi boste te vrstice objavili, se bom pa še oglašil, saj me še marsikaj teži. Ostanite lepo pozdravljeni, vaš

bralec iz Slovenije

Širite »Katoliški glas«

Glasbena skupina »Jana« iz Steverjana je prinesla s seboj veselo razpoloženje, ki je nato zajelo tudi vse udeležence tabora na Repentabru

Srebrna maša na Sv. gori

Slovesno se preteklo nedeljo pritrkovali svetogorski zvonovi. Naznanjali so, da bo pred Marijinim oltarjem slovesnost srebrne maše. Romarji so prihajali od vseh strani: iz Gorice tostran meje in iz notranjosti Slovenije ter napolnili prostorno cerkev.

Spremljan od dolge vrste sorodnikov in prijateljev je vstopil v baziliko srebrnomašnik g. Jože Jurak. Na koro so pevci zbora »Lojze Bratuž« in Marijine družbe skupno s pevci iz Bohinja, ki so prevzeli vodstvo vsega nadaljnega petja, zapeli vedno lepo »Srebrnomašnik bod' pozdravljen«.

Ob asistenci g. Janeza Eržena, jezuitskega patra Svolsjaka in mavhinjskega župnika g. Stefana Tonkličja je srebrnomašnik začel sveto daritev. Stali so mu ob strani še brat novomašnik Cvetko in nekateri duhovni sobratje. G. Svolsjaka, srebrnomašnikov bratranec, je bil slavnostni pridigar. Poudaril je veliki pomen duhovništva v svetu. Sv. Petru je Kristus dal vso oblast, ki jo je on zapustil škofom in duhovnikom vse do današnjih dni ter do konca sveta. K ofru, ki je sledil, se je zgrnila vsa cerkev in prejela iz srebrnomašnikov rok spominjsko podobico. Prav tako so k sv. obhajilu v veliki večini pristopili vsi navzoči.

Po maši so se izpostavili Najsvetejši; sledile so pete litanije z odpevi in zahvalna pesem. Ura je že davno odbila poldne, ko je slavnostni sprevid zapustil cerkev. Nekateri so se vrnili v svetišče in prisostvovali koncelebrirani maši novomašnika Cvetka Juraka in njegovega bratranca jezuita p. Svolsjaka. Po maši je novomašnik Cvetko podelil še svoj novomašniški blagoslov. Goriška Marijina družba z voditeljem dr. Humarjem, ki je tudi za to lepo slovesnost poromala na Sv. goro, je nato zapustila svetišče in nadaljevala pot proti Lokvam in Vipavski dolini.

Povabljeni, bilo jih je preko osemdeset, pa so šli v samostan, kjer je pater gvardijan Martin Perc pripravil slavnostno kosilo v dveh velikih prostorih. Še takoj v začetku je prišlo do veselega in pristrčnega razpoloženja, ki se je stopnjevalo od ure do ure do prvega mraka. Po govoru srebrnomašnika se je prisrčnost med gosti še bolj razmahnila.

Zahvalil se je vsem navzočim, da so prišli in tako povečali slavnost njegovega velikega dne, mnogo, mnogo lepšega kot je bil dan njegove prve maše pred 25 leti v Novem mestu. Takrat je vsa Slovenija gorela v vojni vihr. Bratomorni boj je ugonabljal naše najboljše. Mnogi od tistih, ki so bili navzoči na njegovi novi maši, so naslednje leto bili ob življenju. Sorodniki z Gorenjske niso mogli priti na novo mašo, kajti meja jim je zapirala pot na Dolenjsko. Le eno tolažbo je imel takrat sedanji srebrnomašnik. Ob njegovi strani je bila še njegova ljubljena mama, ki tega lepega dne, kakor tudi nove maše sina Cvetka ni več dočakala.

Po novi maši je prevzel g. Jože Jurak prvo službeno mesto v Smihelu pri Novem mestu. Dogodki ob koncu vojne so bili vzrok, da je naslednje leto odšel kot toliko drugih v tujino. Po kratkem bivanju v taborišču Servigliano v Abrucih je odšel na Južno Tirolsko, kjer so ga dobri in verni ljudje z vso ljubeznijo sprejeli in se ga še danes hvaležno spominjajo. A pot življenja ga je po podrugem letu peljala naprej čez morje v Argentino, kjer je v Buenos Airesu petnajst let vršil službo slovenskega izseljenskega duhovnika. Tam je skozi sedem let ureje-

val nabožni mesečnik »Duhovno življenje« in se vsesplošno udeleževal na verskem in kulturnem polju.

A domovina ga je vabila nazaj, klicala ga je ljubezen do ostarele in tako trdo preizkušene mame. Zapustil je Argentino. To pot je sončna Goriška postala njegov novi dom, njegova druga domovina. Tu si je pridobil veliko prijateljev, kar je pričala ravno srebrna maša in jubilejno slavje. Izpričal je še zvestobo sveti Cerkev, tudi dobri materi, ki bi jo bilo treba ustvariti, če bi že ne obstajala. »Ko danes gledam nazaj na prehojeno pot — je dejal — lahko rečem, da je bila mnogo večja dobrota, ki mi jo je izkazal Bog, ko me je sprejel za svojega maziljenca, kot pa moja odpoved svetu. Veliko mi je dal in Njemu naj bo danes izrečena vsa hvala in zahvala.«

Proti koncu kosila se je dvignil še naš deželni svetovalec dr. Drago Štoka in se z izbranimi besedami zahvalil srebrnomašniku ter mu v imenu vseh čestital. Poudaril je, kako so prav slovenski duhovniki doprinesli največji delež h kulturnemu dvigu našega ljudstva. Voščil mu je še mnogo plodovitih let v njegovem lepem poslanstvu.

Družba se je vedno bolj krčila, odhajali so najoddaljenejši, najbližji pa so še vztrajali. Spodaj v goriškem mestu so se že začele prižigati luči, dobri pater gvardijan Martin pa je gostil do konca, da se nekateri kar niso mogli ločiti. Pesem za pesmijo je ogrevala srca v ljubezni do slovenske besede in slovenske zemlje, ki nam je dala že toliko idealnih ljudi.

Udeleženci

Odobren predlog svetovalca dr. Stoke

Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je na svoji zadnji seji 1. julija odobril predlog državnega zakona o ukrepih za zaščito narodnih in jezikovnih manjšin. Za predlog, ki ga je predložil svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka 15. junija lanskega leta takoj po izvolitvi sedanjega deželnega sveta, so glasovali vsi svetovalci razen liberalcev in misovcev. Besedilo odobrenega zakonskega predloga se glasi:

Kazenski ukrepi za zaščito narodnih in jezikovnih manjšin.

Členoma 291 in 415 Kazenskega zakonika, ki je bil izdan s K. D. 19. oktobra 1930 štev. 1398 se dodajata naslednja dva člena:

291 bis: Aplikirajo se kazni, ki jih predvideva člen 291, proti vsakomur, ki javno žali tradicije, jezik in kulturo narodnih manjšin.

415 bis: Aplikirajo se kazni, ki jih predvideva člen 415, proti vsakomur, ki javno ščuva na nestrpnost in sovraštvo med raznimi narodnostmi.

Učni uspehi na dveh slovenskih zavodih v Trstu

Trgovska akademija

Razred I. A. Izdelali so: Nadja Bidovec, Magdalena Demark, Stelio Doglia, Susanna Foraus, Franko Kanzian, Marija Lavrencic, Nadja Milič, Zdenka Pernarčič,

Zadnja navodila romarjem za v Španijo

Goriška skupina naj bo zbrana ob 20.45 (ne ob 19), kot smo zadnjič objavili) na Travniku v Gorici pred cerkvijo sv. Ignacija to nedeljo, 6. julija. Spotoma se bo avtobus ustavil približno ob 21.30 v Selslanu, kjer je avtobusno postajališče, za romarje iz Mavhinj, na avtocesti pri Pericu za tiste iz Slivnega in pri nabrežinskem mostu za tiste iz Sempolaja.

Po Tržaškem bodo avtobusi prišli na zbirna mesta okrog desete ure zvečer. Če bi kdo te avtobuse zamudil, naj se da zapeljati na začetek avtoceste za Videm v Moščenški Dragi (Licert), kjer se bodo zbrali vsi avtobusi okrog 11. ure zvečer.

Vsi udeleženci naj poslušajo to nedeljo oddajo »Vera in naš čas«, kjer bodo še obveščeni o morebitnih zadnjih spremembah. Sv. spoved naj po možnosti opravijo doma, s seboj pa naj vzamejo knjižico »Naša daritev«.

Priporočamo, da vsakdo vzame s seboj tudi nekaj toplega perila (če bo kdo prenočeval na palubi ladje) in dežni plašč, ki pride vedno prav. Španske pezete in francoske franke si lahko oskrbite že v Trstu, možnost za to pa bo tudi v Genovi in na sami ladji kakor tudi seveda v Barceloni. Ker se bomo v Franciji le bolj vozili in je že vsa oskrba plačana, si ni treba preskrbeti frankov toliko kot pezet.

Romarske knjižice bo vsak prejel tam, kjer se je vpisal. Tam naj tudi išče morebitne informacije.

Vsak naj se prepriča pred odhodom z doma, če ima s seboj potni list. Ta mora biti seveda veljavna.

Avtobusi nimajo numeriranih sedežev. Od udeležencev — saj so romarji — upra-

vičeno pričakujemo, da si bodo šli drug drugemu na roke in dali prednost na vozilih tistim, ki so je potrebni.

V Genovi bo zajtrk na osebne stroške; vse drugo je hrana že vključena v romarski prispevek. Tisti, ki jim vožnja v avtobusu ali na morju dela težave, naj ne pozabijo vzeti s seboj primernih tablet.

Na povratku bo goriški avtobus prispel v soboto na Trstnik okrog polnoči, v Selslan pol ure kasneje. Avtobusi, ki so namenjeni na Tržaško, bodo na namembnih krajih okrog ene zjutraj v nedeljo, 13. julija. To v vednost tistim, ki bodo prišli svojce čakati, da jih odpeljejo domov.

Ostala navodila bodo udeleženci prejeli med vožnjo.

ROMARSKI ODBOR

Št. Maver

Ob zaključku šolskega leta sta osnovna šola in otroški vrtec pripravila skromno, toda lepo razstavo. Kdor si jo je ogledal, se je lahko prepričal, da so otroci med šolskim letom res napeli vse svoje moči, da so lahko ob koncu pokazali staršem svoje male umetnine. Po zidovih so lepo izstopale raznobarne risbe in okrasni predmeti osnovnošolskih otrok, na mizicah pa pristrčni izdelki in risbe malčkov iz vrta. Ob razstavi pa so otroci pripravili za starše in prijatelje tudi nekaj pevskih točk, recitacij in prizorčkov. Otroci so bili res skrbno pripravljani in so navdušili prisotne posebno s prizorčki »Ciganski ples«, »Ciciban in čebela« ter »Zabes«. Vsem otrokom in obema vzgojiteljicama za vse to čestitke in pohvala.

Egon Renko, Tatjana Sancin, Sonja Starc. Popravne izpite ima šest dijakov, eden je padel, eden je bil neocenjen.

Razred I. B. Izdelali so: Darka Bresciani, Zorka Ferluga, Sonja Goiza, Nada Graccogna, Mirjana Metlika, Sonja Subani, Nives Tence. Devet dijakov ima popravne izpite, dva sta bila neocenjena.

Razred II. A. Izdelali so: Gracijela Belli, Luciana Bembli, Emidia Giuliani, Marta Lovrenčič, Pavel Svara, Dora Zagar. Popravne izpite ima osem dijakov, eden je padel.

Razred II. B. Izdelali so: Milva Budin, Gabrijela Candek, Laura Debenjak, Pierina Furlan, Nadja Pancrazi, Franka Salvi, Divna Sancin, Boris Sarđoč, Viljem Smotlak, Robert Zobec. Padel je en dijak, štirje imajo popravne izpite.

Razred III. A. Izdelali so: Jordan Caponi, Igor Cuk, Edvard Ferluga, Pavel Furlani, Silvana Hvalic, Dragovan Kobal, Nadja Leghissa, Nadja Magajna, Vojko Medvedček, Franka Mora, Erminia Radetti, Norma Tretjak, Zora Vukičević. Pet dijakov ima popravne izpite, padel ni nobeden.

Razred III. B. Izdelali so: Ana Babič, Marina Babič, Iris Cok, Nevenka Doljak, Alma Guštin, Mirjan Kapelj, Dora Križmančič, Ana Marija Lovriha, Davorin Sinigoj, Veronika Sossi, Dobrina Strajn, Neva Strajn. Popravne izpite imajo štirje dijaki, eden je padel.

IV. razred. Izdelali so: Ksenja Abrami, Vera Caharija, Neva Križmančič, Nadja Filipčič, Ana Marija Guštin, Marija Hrovatin, Branka Koren, Miroslava Leban, Vojko Lovriha, Ervin Mezgec, Majda Nibrandt, Lidija Prešelj, Bruno Sferza, Boris Sik, Marija Skabar, Sergij Suman, Sonja Terčon, Zdenka Trampuž, Franko Turk, Savo Ussai, Mirijam Zagar. Popravne izpite imajo štirje dijaki. Padel ni nobeden.

Slovensko učiteljske

I. razred. Izdelali so: Nadja Barazutti, Ana Parovel, Nadja Puntar, Adrijana Sedmak, Marija Verša. Šest dijakinj ima popravne izpite.

II. razred. Izdelali so: Marjeta Berce, Magda Bizjak, Barbara Cosmina, Jadrana Gabrovec, Marija Hladnik, Nadja Leghissa, Andreina Ota, Marta Sancin. Pet dijakov ima popravne izpite.

III. razred. Izdelali so: Zmaga Ciuk, Nevenka Cosina, Klara Šturman. Trije dijaki imajo popravne izpite.

Zaključek tržaškega velesjema

V nedeljo se je zaključil 21. mednarodni vzorčni velesjem. Letos ga je obiskalo zelo veliko ljudi. Uspeh so doživele tudi razne specializirane prireditve posvečene lesu, pohištvo, kavi in marmorju.

PROSLAVA SV. CIRILA IN METODA v nedeljo, 6. julija 1969 ob 16.30

V MARIJINEM SVETIŠČU NA VEJNI NAD TRSTOM

Somašujejo predstavniki Trsta, Gorice, Beneške Slovenije in Koroške. — Pojejo združeni cerkveni pevski zbori (dr. Zorko Harej). — Govor: Ob 1100-letnici smrti sv. Cirila (g. Franc Krapež, Slov. Primorje). — Počastitev relikvije sv. Cirila. —

Molitev za zedinjenje kristjanov.

Vabljeni vsi zamejski Slovenci

† Msgr. Janez Hladnik

34 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI)

Kot da je s tem rešen ves problem človekove svobodne volje in kot da je človeku dovoljeno, da se da voditi svojim nagonom, kamor ga vlečejo. Vse definicije, katere so pojasnjevale obseg tega »božjega sodelovanja«, ki bi jih mogel najti v zgodovini svete Cerkve, je prežrl. Možno je pozabil, da tudi zanj velja: trahit unumquemque voluntas... Vsakdo se da rad voditi svojim željam (ne da bi prej presodil, če niso spridene).

Na tej osnovi sem hotel zgraditi tudi jaz svojo praktično teologijo. Dr. Ušeničnik je bil moč za to.

Med počitnicami leta 1925 sem bil novomašni tovariš Kremžarjevemu novomašniku, ki je bil iz Sent Vida doma. Zato nisem mogel sodoživljati počitniških progromov in zborovanj, pač pa sem spoznal

spet lep kos slovenske zemlje, to je vse področje med Savo in Stično. Pogledal sem v globine in v trpljenje trboveljskih knapov, kajti večina ljudi, ki sva jih obiskala, so defali v rudniku.

V tretjem letniku je posebno pritiskal dr. Grivec s svojo vzhodno teologijo. Brez dvoma je mož imel prav, kajti ne moremo se pravoslavni dobro približati ne da bi poznali njihovo pojmovanje Cerkve in bogoslovja.

Učili smo se tudi ruščino. Bral sem Solovjova v izvorniku. Res čudno globoka in prelepa modrost je to. Zal na Zapadu tedaj še ni prodrlo spoznanje, da je treba oči obrniti na Vzhod in poskusiti zares z delom za krščansko zblizanje in zedinjenje. Čas bo pa že tudi to prinesel.

Ljubljana je dobila od Svetega sedeža prav zato, ker je bila stična točka med Vzhodom in Zapadom posebno poslanstvo. Med nami so nekateri zares vzeli to smer. Le škoda, da je poznejša evropska tragedija ves ta proces zaustavila.

Veliko znanja smo si lahko pridobili z branjem knjig, ki sta jih hranila bogo-

slovna in semeniška knjižnica; zlasti semeniška je bila s svojimi celotnimi zbirkami svetih očetov in z modernimi deli vzhodne patristike in bizantinske zgodovine za nas prava in neizčrpna zakladnica.

PO DALJNEM SVETU

Ravnatelj Nadrah me je menda smatral poklicanega za časnikarstvo, zato mi je preskrbel od Katoliškega tiskovnega društva za počitnice leta 1926 denar za tečaj v Strassburgu. Zame je bilo to seveda nepopisno veselje. Nemško sem že znal bolj ali manj, francosko sem pa tudi že dolgo čital in je bilo treba priti le še do vaje v izgovarjavi. Poleg tega je imel tečaj v programu zelo koristne predmete.

Tako sem si dobil potni list za Francijo in vizum čez Avstrijo in Nemčijo. Komaj sem bil čez mejo, mi je že prav prišla ruščina. Bil je na vlaku potnik, ki ni znal drugega kot ta jezik in prav jaz sem edini mogel raztolmačiti zadevo.

Na vseh koroških postajah same nemške besede. V Beljaku sem imel pol ure

časa, pa nisem mogel zaslediti ničesar slovenskega. Tužni Korontan!

Nato se je vlak pognal čez Visoke Ture in nizzol proti Salzburgu. Ob petih popoldne smo bili tam.

Izstopim iz vlaka s svojim kovčkom. Pa vidim orjaškega policaja, ki me srepo gleda. Slednjič se pririne do mene in me pokliče, naj grem z njim. Na postajni stražnici se pogovarja neki uradnik po telefonu. Čez čas me pozove, naj se legitimiram, kar sem storil brez težave. Potni list je bil vidiran tisto jutro v Podrožici. Spet telefonski pogovor. Nato mi pove, da lahko grem.

Ta je pa lepa! Da lahko grem, to že vem, toda kaj zlomka imate končno z menoj. Nato mi je uradnik povedal, da je bil tisto jutro ukraden kelih v salburški stolnici in da ga je ukradel nekako tak človek kot sem jaz. No, zares lep pozdrav tujine. Prvi moj korak čez mejo in že sem skoro aretiran.

Naglo sem nato pohitel, da sem še ujel harmoniijo glasov, ki jo je slišati vsak večer tisto uro v stolnici. Salzburg je za

Z GORIŠKEGA

Štandrez

V nedeljo po drugi maši je imelo naše Kmečko društvo zborovanje v župnijski dvorani. Sklicali so vse posestnike, ki imajo njive ob tržaški cesti do železnice do državne meje. Občinska uprava ima načrt, da tam postavi nov obmejni blok z vsemi uradi in veliko postajo za avtoprevoznike: za vse to bi odvzeli našim kmetom nad dvesto njiv zemlje in to bi prizadelo lepo število posestnikov.

Kmečko društvo je povabilo dr. A. Sfiligoja, ki se je vedno zanimal in zavzel za štandreške zadeve, da jim razloži in svetuje tudi v tej zadevi. Gospod odvetnik je najprej objasnjal pravno stališče, dal razne nasvete in končno zagotovil vso podporo slovenske stranke za pravično postopanje z našimi kmeti. Navzoči so mu bili za to prav hvaležni.

Med zborovanjem so kmetje izrazili svoje obžalovanje in jezo, da občinska uprava nima do njih niti toliko obzira, da bi jim koga poslala razložiti, kaj mislijo delati na njihovih posesti in da so o tem bolj informirani celo milanski časopisi (glej »Il Giorno«). Nato so poudarili, da nimajo samo oni dolžnosti doprinesati žrtve, ko gre za javni blagor.

Sklenili so, da bodo v tej zadevi skupno in solidarno postopali. Čudno je, da se v dobi, ko so po vsem svetu zaskrbljeni, kako bodo v bodočnosti hranili človeški rod, pri nas tako na lahko uničuje stotine njiv rodovitne zemlje. Medtem pa nekaj sto metrov proč stojijo zastojne velike Rojce, kjer bi se lahko mirno uredil ves načrt o novem bloku in avtocesti, saj je tam neobdelanih 700 njiv orne zemlje na razpologo za nekaj bogatih članov tržaškega aerokluba.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 6. do 12. julija 1969

Nedelja: 10.50 Otroška matineja. 16.15 Atletski troboj: Jugoslavija : Belgija : Grčija. 18.05 Pirat, japonski film. 22.28 Rokomet Jugoslavija : SZ.

Ponedeljek: 18.35 Slonček Bimbo, pravljica. 19.20 Radiofrekvenčne motnje. 21.35 V. d'Indy: Koncert za oboo in orkester. **Torek:** 18.30 Risanka. 18.40 Po Sloveniji. 19.00 Od Ljubljane do Otočca. 20.35 Romanov in Julija, film.

Sreda: 18.30 Velika pustolovščina, film. 19.00 Pisani trak. 20.35 Brazziliana, I. del prenosa iz dvorane Tivoli.

Četrtek: 16.30 Kolesarska dirka po Jugoslaviji. 17.45 Veselje v glasbi. 18.15 Moški zbor Jeklar iz Jesenic. 19.15 Polet na luno, animiran film. 21.35 A. Marodič: Počitnice. 22.35 Orion, film.

Petek: 18.35 Jane Eyre, film. 19.00 Po Sloveniji. 19.20 Naš globus. 20.35 Ni dreves na ulici, film.

Sobota: 17.25 Disneyev svet. 19.15 Znanost in morje. 20.35 Sosedja, zabavno glasbeno oddaja. 21.35 Rezervirano za smeh. 22.00 Inšpektor Maigret, film.

našo versko zgodovino zelo pomemben, saj je bil poleg Ogleja najvažnejše žarišče krščanstva za naše kraje. Mesto je izredno podobno naši Ljubljani.

Moja nadaljna pot je vodila v München, kjer sem bil deležen gostoljubnosti rokodelčev Kolpingove zveze. V njihovem domu, kakor pozneje v Zürichu sem dobil varno in ceneno stanovanje.

Srečno sem prešel čez veletoke Ren in se naselil v Strassburgu. Med udeleženci tečaja sem dobil najprej irskega duhovnika, potem po nebroj skotov, s katerimi sem imel priliko preizkusiti svoje teološko znanje. Videl sem pa, da nimajo nikake resne opore proti rimski tezi, samo to je, da oni podčrtavajo tisto, kar jim bolje služi. Tako vedo, in še kako, za Pavlove besede: »V obraz sem se mu uprl (namreč Petru), na tem naj bi počivala vsa teža božje besede, ono pa: »Ti si Peter Skala...« no ja, to zanje ni važno!

Smo čudež božje milosti more streti v srcih naph, ki ovira jasno razumevanje božje besede.

(Se bo nadaljevalo)

Orgelski večer v goriški stolnici

Kot je bilo napovedano, je prof. Hubert Bergant 24. junija pripravil v goriški stolnici orgelski koncert. Skladbe na sporedu so nam v kratkem predočile glavne obrise orgelskega ustvarjanja v vseh dobah. Bile so tako skrbno izbrane, da je koncert le pridobil na pestrosti in zanimivosti.

Spored se je začel s fugo v c-duru, ki jo je napisal D. Buxtehude, eden izmed starih mojstrov, ki je močno vplival na J.S. Bacha. Nato še dva druga klasika: J. Pachelbel s skladbo Ricercare in G. Böhm s preludijem in fugo v a-molu. Ne moremo pa mimo orgelske glasbe, ne da bi upoštevali ogromno delo J.S. Bacha. Zato je bil tudi ta mojster na sporedu: najprej s preludijem in fugo v e-molu, skladbo, ki je nastala v njegovi mladostni ustvarjalni dobi. Nato še koral »An Wasserflüssen Babylon«. Ta koral spada s svojo elegičnostjo, ki razkriva domotožje Judov v babilonski sužnosti med bisere zbirke »Osemnajst koralov«.

V naslednjem delu sporeda je bil Final francoskega C. Francka. Ta skladba nam spet kaže, kako so francoski skladatelji občutljivi za barvno bogastvo orgel ter harmonsko in melodično niansiranje.

M. Reger: »Ein Feste Burg ist unser Gott«. Ta skladba je bila gotovo najzahajnejša lelega večera, saj je skladatelj M. Reger ljubil skladbe velikih razmerij. Bil je prepričan, da je možno napredovati na področju komponiranja le na osnovi Bachove tradicije. Združil je zato baročno obliko z modernimi izraznimi sredstvi.

Med sodobnimi skladatelji na sporedu je bil O. Messiaen s skladbo »L'apparition de l'Église éternelle«. Tudi tokrat se je odražala izrazita osebnost tega skladatelja v vsej izviranosti svojega stilnega izraza.

Skladba »Hymne d'action de graces«, mogočna zahvalna pesem je bila zadnja na sporedu in prijetno zaključila orgelski večer.

Lahko rečemo, da je prof. Bergant še enkrat potrdil svojo umetniško zrelost, zlasti ko je odigral zahtevno orgelsko delo M. Regerja. Tu se je posebno pokazala njegova sigurna tehnika pedalov, ki ima v tej skladbi izredno težko vlogo.

Orgle goriške stolnice so dobile v organistu Bergantu povsem nove barve in zvoke, ki jih je skrbno pripravil z izbrano registracijo. Naj omenimo, da mu je pri tem delu med koncertom pomagal dr. Andrej Bratuž. Uspeh tega orgelskega večera je brez dvoma v ponos in zadoščenje izvajalca, a tudi izbranemu občinstvu, ki je bilo navzoče v goriški stolnici in pozorno sledilo vsemu programu.

Popravek. V številu 25 našega lista (19. junija 1969) smo v zvezi z napovedanim orgelskim koncertom prof. H. Berganta v goriški stolnici zapisali, da je g. profesor meseca maja letos dosegel najvišje orgelsko *zadostno* priznanje na visoki glasbeni šoli na Dunaju. Namesto »zadostno« bi moralo stati zapisano »zrelostno«, kar je bila tudi misel avtorja članka.

Razstava osnovne šole v Podgori

Tudi v Podgori sta učiteljici Mariza Perat in Dora Uršič priredili ob zaključku šolskega leta razstavo ročnih del svojih učencev. Slovenska petrazredna osnovna šola v Podgori ima 17 učencev. Pouk se vrši v dveh učilnicah v pritličju. Razstava je bila v eni od učilnic.

Ze na prvi pogled je bilo vidno, da je razstava skromna, a zelo okusno urejena. Izdelki so bili raznovrstni: pokrajinske slike v barvah, rože, hiše. Vse lepo, lično in skrbno izdelano. Pri vsakem izdelku se je videl smisel za red in lepoto ter kako otrok živahno, a pravilno, gleda na svet in življenje.

Vso pohvalo zaslužijo pridni otroci in njihove tako skrbne in potrpežljive učiteljice.

Rezultati nižjega tečajnega izpita v Gorici

Na nižji srednji šoli v Gorici so opravili nižji tečajni izpit sledeči dijaki:

III. A: Battisti Ivan, Cencig Donat, Cevdek Fabij, Cijan Marijan, Cotič Marko, Devetak Gvido, Dorni Silvan, Ferletič Leopold, Frandolič Ivan, Heric Janez, Hvalič Albin, Hvalič Danijel, Jarc Emil, Pahor Marijan, Srebrnič Pavel, Stekar Danilo.

III. B: Antoni Bogomila, Battisti Patricia, Cernetti Neva, Cernic Aleksija, Cer-

nic Romana, Cherpan Maksimilijana, Cotič Savina, Culot Silvana, Gergolet Nadja, Hlede Ivana, Klanjšček Katarina, Klanjšček Silva, Leghissa Lidija, Maligoj Katarina, Marchi Franka, Mozetic Jadranka. Tri dijakinje so bile zavrjene.

III. C: Figelj Joško, Gergolet Aldo, Nanut Karel, Zabar Cvetko, Zavavlav Jurij, Comelli Mirjam, Gergolet Nadja, Ožbot Klavdija, Sgubin Franka, Sirk Ileana, Sirk Marija, Valantig Oielina, Ziani Danira, Macius Magdalena. Dva kandidata sta bila zavrjena.

Na državnem strokovnem zavodu za trgovino v Gorici so izdelali sledeči dijaki: Koncut Ema, Mucic Ada, Peteani Lidija, Petejan Nadja, Princic Darja, Tomsic Matka, Comelli Gregor, Kramberger Saša. En dijak ima popravne izpite. Ena dijakinja je bila zavrjena.

OBVESTILA

Ekumensko romanje na Vejno. V nedeljo, 6. julija ob 16.30 bo v Marijinem svetišču na Vejni izredna ekumenska pobožnost. Vabljeni vsi verniki iz Gorice in okolice, zlasti še člani Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Vozil bo poseben avtobus. Vpisovanje pri g. Kleindienstu na Travniku v Gorici.

Letošnji študijski dnevi v Dragi. Da bi se vse kulturne prireditve, ki so v načrtu na začetku jeseni zvrstile, je Društvo slovenskih izobražencev v Trstu določilo, da bodo letos študijski dnevi v soboto, 30. avgusta popoldne in v nedeljo, 31. avgusta ves dan. Prvi september je tudi letos določen za izlet udeležencev.

Ministrstvo za javna dela je razpisalo natečaj za 47 mest podtajnika v staležu osebja pri ustanovi Genio Civile. Potrebna je diploma višje srednje šole. Prošnje je treba nasloviti na: Ministero dei lavori pubblici - Direzione generale degli affari generali e del personale - Divisione 2^a - in to najkasneje do 24. avgusta t.l. Zmagovalci natečaja bodo razmeščeni po pokrajinskih uradih raznih dežel. Za našo deželo sta rezervirani dve mesti.

Socialna pokojnina za osebe brez dohodkov

Novi državni zakon o pokojninah št. 153 z dne 30. aprila 1969 določa, da imajo pravico do starostne pokojnine 12.000 lir na mesec in trinajset plače vse osebe, ki nimajo nobenih dohodkov. Omenjeno pokojnino lahko prejmejo pod sledečimi pogoji:

1. da so italijanski državljani in bivajo na državnem ozemlju;
2. da so dopolnili 65 let starosti;
3. da ne plačujejo davkov na izredne zasluzke (imposta di ricchezza mobile) ali če gre za zakonca, da njegov sodrug ne plačuje dopolnilnega davka (imposta complementare);
4. da ne uživajo rente niti uslug skrbstvenega zavarovanja; pri ugotavljanju pravice do gornje pokojnine se ne upoštevajo morebitne družinske doklade, vojna pokojnina, letno preživetjsko nakazilo za borce iz let 1915-1918 in prej; prav tako se ne upoštevajo tkzv. lastniški dohodki od stanovanjske hiše (reddito dominicale);
5. da njihovi dohodki ne dosežejo letno 156.000 lir; v takem primeru lahko prejmejo en del pokojnine kot dopolnilo.

Ze socialno pokojnino je treba vložiti prošnjo na INPS (zavod za socialno skrbstvo) in priložiti rojstni list, potrdilo davčne uprave (brezplačno) in izjavo na posebni tiskovini o pravičnosti podatkov.

Kdor je že dopolnil 65 let starosti, mu pokojnina pripada od 1. maja 1969; seveda je treba vložiti prošnjo v teku enega leta t.j. najkasneje do 30. aprila 1970.

Vsem ostalim upravičencem pripada socialna pokojnina naslednji mesec po dopolnitvi 65. leta starosti oziroma naslednji mesec po vložitvi prošnje.

Za izpolnitev prošnje in vsa ostala pojasnila naj se upravičenci obrnejo na svoje sindikalne organizacije.

Ing. Janko Košir

Širite „Katoliški glas“

Predavanja br. Karla Kerševana v Katoliškem domu

V mali dvorani Katoliškega doma smo imeli v četrtek, 26. junija zanimivo predavanje. Spet je prišel med nas brat Karel Kerševan iz Konga, ki je v Evropi na zdravljenju. Precej časa se je zadržal v Belgiji, sedaj pa se je na poti v Trst ustavil še pri nas. Dobro se ga še vsi spominjamo, ko je bil pred leti že dvakrat med nami in imel vedno zanimiva predavanja o deželah, kjer misijonari. Tudi tokrat je njegova živa beseda vsem segla do srca. Povedal nam je mnogo zanimivega iz svojega delovnega področja ob reki velikanki Kongu. Ze preko dvajset let neumorno deluje na tem področju kot brat elektrotehnik, a obenem ko skrbi za zemski tok, skrbi tudi za božji stik, da doseže duše naših črnih bratov in jih pridobi za Kristusa. Po predavanju se je razvila živahna debata. Vprašanje je sledilo vprašanju in v prijateljskem vzdušju smo se pogovorili in nato zadovoljni razšli.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Družina Maraž, Steverjan, 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. g. Amalije Martelanc daruje glavni odbor Vincencijeve konference v Trstu 12.000 lir za Slovensko Vincencijevo konferenco v Trstu.

Namesto cvetja na grob pok. Albine Godina por. Sinigoj, daruje dr. U. Zalateo za Zavod sv. Družine v Gorici 3.000 lir, za Alojzijevečiste istotam pa 2.000 lir.

Za Marijin dom v ul. Risorta 3, Trst: V maju in juniju so darovali: Družbenica L. P. 50.000, Ant. Vatovec v spomin na pokojno Rezko Mlekuž 2.000, družina dr. Simič 2.000, Lazar Roza 10.000, družbenica N. N. 100.000, dr. Eliza Roth 20.000, N. N. 5.000, Vitez Marija iz Avstralije 13.000, N. N. 50.000, Lo Giudice Marija 50.000, N. N. 5.000, Roza Bersan 15.000, N. N. 500, Zora Bandel v spomin na mater gdčne. Nade Martelančeve 1.000, nabirka Marijine družbe 162.850 in G. Knez 10.000 lir.

Za novi župnijski dom v Mačkovičah: msgr. Jakob Ukmar 5.000; g. Avguštin Zlobec 10.000, A. S. (Mačkovičje) 10.000, A. T. (Mačkovičje) 10.000, P. S. v spomin pok. Uršule Križmančič 5.000, Marija Markuža (Sv. Vincencij) 500 lir. Zupnijska nabirka v mesecu juniju je znesla skupno 77.500 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

ZA KMETOVALCE

Proti sodobnim zatiralnim sredstvom

Odkar so v rabi nova kemična sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev na rastlinah, so nekateri krogi dvomili o njihovi vsestranski koristi, ker so v njih videli strupe, ki lahko škodujejo tudi človeškemu zdravju. V Ameriki, kjer so se ta sredstva najhitreje razširila, se pojavlja proti njim vse večji odpor, ki bo v kratkem dosegel celo parlament. Ta odpor je zorel počasi; začelo se je leta 1950, ko so opazili, da število ptičev v državi Wisconsin hitro upada. Po 15 letih so odkrili vzrok: ptiči so valili jajca s tako mehko lupino, da se je ta med valjenjem razbila in povzročila pogin nezvaljenega bitja. Temu so bile krive neznatne količine DDT, ki so povzročile hude spremembe pri izločanju apnenca v organizmu ptičev. Tovarnarji sicer zatrjujejo, da omejene količine DDT ne morejo škodovati človeku, toda zdravniki pravijo, da bi se posledice lahko pokazale šele pri poznejših rodovih. Zato se vedno bolj širi mnenje, da se prepove vsaka raba DDT. Posebno močni nasprotniki so se pojavili v tistih področjih, v katerih so opazili, da je deževnica zanesla kemična sredstva, ki se rabijo v kmetijstvu, v jezera in uničila ves ribji zarod. Upravičene so torej zahteve, naj znanost temeljito preišče in da jasen odgovor na važno vprašanje, v kakšni meri lahko škodujejo zdravju kemična sredstva, ki jih rabimo za varstvo rastlin.

ZAHVALA

Vsem, ki so se me ob priliki mojega srebrnomašnega jubileja spomnili z molitvijo, čestitkami ali z darom ter vsem, ki so se osebno udeležili moje srebrne maše na Sv. gori preteklo nedeljo ter mi tako izkazali svojo blagotno pozornost in naklonjenost, se najlepše zahvaljujem in jim obljubljam, da bodo stalno navzoči v mojih molitvah in v oltarni daritvi, ko jo bom opravljal.

Gorica, 1. julija 1969

Jože Jurak, 25 let duhovnik

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

MLADINSKI PRAZNIK

ob priliki sopatrona sv. Urha spoznavalca v DOBERDOBU

Sobota, 5. julija
18.— otvoritev z buffetom
19.— tekma v odbojki: Turriaco : Doberdob
21.00 Jurčičeva igra »DESETI BRAT«. Nastopijo igralci SKPD »F. B. Sedej« iz Steverjana

Nedelja, 6. julija
10.— otvoritev
10.30 Sv. maša: somaševanje srebrnomašnikov: msgr. Ristič, prof. Butkovič, misijonar Krapež
18.— šaljive tekme za nagrade
19.30 Zbori: Miren - Jezero - Hrast
Folklorni plesi: Kapriva
Loterija: izžrebanje dobitkov: Avto Fiat 500 in mnogo drugih dragocenosti v korist dvorane
Prosta zabava ob zvokih ansambla »Jana«

- Oba večera bo še razprodaja zadnjih listkov loterije.
- Gospodinje, brez skrbi za večerjo, ker bodo piščanci, klobase, polenta, vino in pijača na razpolago na prireditvenem prostoru.
- V primeru slabega vremena bo praznovanje praznika z loterijo 13. julija.

»Avto te čaka, um ti je dan, našel ga boš, če nisi zaspan« (prosto po Vodniku). Ta avto lahko najdeš, če si nabaviš srečke loterije, ki bo to nedeljo, 6. julija v Doberdobu

RADIO TRSTA

Spored od 6. do 12. julija 1969

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih)

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Melachrinov godalni orkester. 11.15 Oddaja za najmlajše: Tisoč in ena noč (1) »Pravljica o ribiču in duhu«. Dramatiziral Lukeš. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 D. Ivanovič Fonvizin: »Brigadir«. Vesele igra v 5 dejanjih. 17.30 Plesna čajanka. 18.00 Simfonična pesnitev. Respighi: Rimski prazniki; Rimski vodnjaki. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Klasične lahke glasbe. 20.30 Iz slovenske folklorne Reharjeva: V starih časih: »Buh n's varji strele«.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Čar glasbenih umetnin. 17.35 Kaj bi rad videl in kam bi rad šel. 18.30 Zbor »Monte Cauriol«. 18.50 Orkester P. Westona izvaja Kernove motive. 20.35 S pesmijo okrog sveta.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Kühnov mešani zbor iz Prage. 19.10 Dogodivščine iz vsega sveta: (2) Salvatore Aponte »Zena s Krasina«. 19.25 Rende-vous v Kurfiendammu v Berlinu. 19.45 Zbor »Vasilij Mirk«. 20.35 Verdi: »Falstaff«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Najlepši trgi Italije: Rafko Vodeb (2) »Trg sv. Petra v Rimu«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (9) »Galvani se zanima za elektriko žaba«. 18.30 Ljudske pesmi. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 19.15 Prijetne melodije. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Umetniki o sebi (1) »Karel Sancini«. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji: Božič: Simfonija. 18.45 Kitarist Almeida. 19.10 Iz mitologije filma: Zvezdniki (2) »Joan Crawford«. 20.35 Scanziani: »Aleksander«. Drama v dveh dejanjih.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (19) »Volta sestavi prvi električni člen«. 17.55 Naši športniki. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojo. 19.20 Priljubljene melodije. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.50 Koncert operne glasbe. 22.00 Skladbe davnih dob. Madrigali Gesualda da Venosa.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Tone Penko: »Gozdni sadeži«. 13.30 Glasba po željah. 15.55 Prof. Lauro Davanzo: »Varna pot, oddaja o prometni vzgoji«. 16.45 Otrokov pravljичni svet: »Deček Jarbol«. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Moj prosti čas. 18.30 Revija zborov z Goriškega. 19.10 Umetniki o sebi: (2) »Rado Nakrst«. 19.20 Zavavali vas bodo Renéjev orkester, Rita Pavone in »Ljubljanski Jazz Ansambel«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Tončka Curk: »Prekinjena slava«, radijska drama.

★

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 6. do 12. julija 1969

Nedelja: Prvi program: 11.00 Sv. maša. 21.00 Konec pustolovščine (Graham Greene), 3. oddaja. — Drugi: 21.15 Settevoci. 22.20 Pastrone, eden velikih pionirjev sodobnega filma.

Ponedeljek: Prvi: 17.30 Chamonix; 56. Tour de France. 21.00 Čas besa, film. — Drugi: 21.15 Sto po sto. 22.15 Simfonični koralni koncert.

Torek: Prvi: 16.30 56. Tour de France. 21.00 Globoko sinje morje. — Drugi: 21.15 Bitka za Moskvo. 22.15 Belfagor.

Sreda: Prvi: 17.30 56. Tour de France. 21.00 Bodočnost vesoljskega prostora, 3. nadaljevanje. 22.00 Zakaj? 22.30 Sport ob sredah. — Drugi: 21.15 Ječa brez pregrad, film.

Četrtek: Prvi: 17.00 Kolesarstvo (Forli); 56. Tour de France. 21.00 Senza rete. 22.00 Politična tribuna. — Drugi: 21.15 Stari rimski poklici.

Petek: Prvi: 16.00 Kolesarstvo (Forli); 56. Tour de France. 21.00 TV 7. 22.00 Evrovizija: Igre brez meja 1969. — Drugi: 21.15 Izven igre. 22.15 Tretji dan.

Sobota: Prvi: 18.00 Evrovizija: 56. Tour de France. 21.00 Osmi »Cantagiro«. 23.00 O vas pripovedujejo... — Drugi: 21.15 Marianna Sirca.